

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

St.prp. nr. 63

(2008–2009)

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 16/2009 av 5. februar 2009 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2008/48/EF om forbrukerkredittavtaler m.v.

*Tilråding fra Utenriksdepartementet av 24. april 2009,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Stoltenberg II)*

1 Bakgrunn

Ved EØS-komiteens beslutning nr. 16/2009 av 5. februar 2009 ble vedlegg XIX (Forbrukervern) til EØS-avtalen endret. Endringen ble gjort for å innlemme europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/48/EF av 23. april 2008 om forbrukerkredittavtaler og om opphevelse av rådsdirektiv 87/102/EØF.

Beslutningen i EØS-komiteen ble fattet med forbehold om Stortingets samtykke, da gjennomføringen i norsk rett nødvendiggjør lovvedtak, jf. Grunnloven § 26 annet ledd.

EØS-komiteens beslutning og uoffisiell norsk oversettelse av europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/48/EF følger som trykte vedlegg til proposisjonen.

2 Nærmere om direktivet

Formålet med direktivet er å gi harmoniserte regler på en rekke sentrale områder for forbrukerkreditt og dermed legge til rette for et velfungerende indre marked på området. Europakommisjonen la allerede i 2002 frem forslag til europaparlaments- og rådsdirektiv om harmonisering av medlemsstatenes lover og administrative bestemmelser om forbrukerkreditt, KOM (2002) 443. På bakgrunn av til-

dels omfattende endringsforlag fra Europaparlamentet, fremsatte Kommisjonen i 2005 et revidert direktivforslag, KOM (2005) 483. Dette direktivforslaget ble deretter behandlet i Rådet og Europaparlamentet, og resulterte i vedtakelsen av direktiv 2008/48/EF. Direktivet erstatter eksisterende direktiv om forbrukerkreditt (87/102/EØF).

Direktivet gjelder for alle kredittavtaler, jf. artikkel 2 nr. 1, med mindre det er gjort uttrykkelig unntak. Ifølge artikkel 2 nr. 2 skal direktivet blant annet ikke gjelde for;

- kredittavtaler som er sikret ved pant i fast eiendom eller en tilsvarende sikkerhetsstillelse som er vanlig brukt i medlemsstaten i forbindelse med fast eiendom,
- kredittavtaler hvor lånebeløpet er lavere enn 200 euro (om lag 1 600 kroner) eller overstiger 75 000 euro (om lag 600 000 kroner), og
- leiekontrakter som utelukker overdragelse av eiendomsretten til leieren.

For enkelte kredittavtaler gis direktivet bare begrenset anvendelse. Dette gjelder visse nærmere definerte kassekreditter og kredittavtaler i form av overtrekk, jf. artikkel 2 nr. 3 og 4. I artikkel 2 nr. 5 og 6 er medlemsstatene gitt kompetanse til å bestemme at direktivet gis begrenset anvendelse også på enkelte andre kredittavtaler. Dette gjelder

kredittavtaler inngått av visse nærmere definerte organisasjoner og enkelte avtaler om betalingshensstand eller tilbakebetalingsordninger hvor forbrukeren har misligholdt, den opprinnelige kredittavtalen.

Direktivets kapittel II oppstiller regler om markedsføring av kreditt og om informasjon og praksis forut for inngåelse av kredittavtalen. Artikkel 4 oppstiller krav om at visse spesifiserte opplysninger skal oppgis ved reklame for kredittavtaler som angir omkostninger ved kreditten (informasjon ved markedsføring). Artikkel 5 krever at en rekke nærmere spesifiserte opplysninger skal gis forbrukeren før kredittavtalen inngås (prekontraktuell informasjon). For kredittavtaler som kun er underlagt enkelte av direktivets bestemmelser etter artikkel 2 nr. 3, 5 og 6, er det gitt egne regler om slike opplysninger i artikkel 6.

I artikkel 5 nr. 6 stilles det krav om at medlemsstatene skal sikre at kredittgivere gir forbrukeren forklaringer som setter forbrukeren i stand til å vurdere hvorvidt den foreslåtte kredittavtalen er tilpasset vedkommendes behov og finansielle situasjon. Den nærmere utformingen av forklaringspliktens form og omfang er overlatt til medlemsstatene.

I artikkel 8 nr. 1 stilles det krav om at medlemsstatene skal sikre at kredittgiveren før kredittavtale inngås vurderer forbrukeren kredittverdighet. I artikkel 8 nr. 2 fastslås det videre at medlemsstatene er forpliktet til å sikre at kredittgiveren ved etterfølgende avtale om å endre det samlede kredittbeløp, ajourfører finansielle opplysninger om forbrukeren og vurderer forbrukeren kredittverdighet før enhver vesentlig forhøyelse av det samlede kredittbeløp.

I kapittel III, direktivets artikkel 9, fastslås at medlemsstatene skal sikre kredittgivere fra andre medlemsstater den samme tilgang til nasjonale kredittopplysningsbaser som nasjonale kreditorer har.

Direktivets kapittel IV inneholder bestemmelser om opplysninger og rettigheter i selve kredittavtalen. Artikkel 10 krever at en rekke nærmere spesifiserte opplysninger skal angis i kredittavtalen (kontraktuell informasjon). Artikkel 11 stiller krav om forhåndsopplysning om endringer i den nominelle renten. Artikkel 12 stiller krav om løpende informasjon til forbrukeren ved avtaler om kassekreditt.

Artikkel 13 regulerer oppsigelsesrett ved tidsubegrensede kredittavtaler. Etter artikkel 13 nr. 1 kan forbrukeren til enhver tid og vederlagsfritt si opp en tidsubegrenset kredittavtale, med mindre partene har avtalt en bestemt varslingsperiode. Dersom det er fastsatt i kredittavtalen, har også kredittgiveren rett til å si opp avtalen på nærmere

vilkår. Etter artikkel 13 nr. 2 kan kredittgiveren også bringe forbrukeren fremtidige rett til å utnytte kredittmuligheten til opphør såfremt dette er fastsatt i kredittavtalen.

Artikkel 14 gir forbrukeren rett til å gå fra kredittavtalen innen en frist på 14 dager (angrerett).

Artikkel 15 inneholder særlige bestemmelser om tilknyttede kredittavtaler, som i direktivet er definert som avtaler om kreditt som utelukkende tjener til å finansiere kjøp av bestemte varer eller tjenesteytelser og utgjør en kommersiell helhet sammen med kjøpsavtalen. Etter artikkel 15. nr 2 har forbrukeren rett til å gjøre krav og innsigelser i det underliggende kontraktsforholdet gjeldende overfor kredittgiveren, dersom varene eller tjenesteytelsene som er omfattet av den tilknyttede kredittavtalen, ikke leveres eller ikke er i samsvar med avtalen.

Artikkel 16 gir forbrukeren en alminnelig rett til førtidig tilbakebetaling av kreditten, og oppstiller detaljerte regler om kredittgiverens krav på økonomisk kompensasjon i fastrenteforhold. Artikkel 17 regulerer forbrukeren rettigheter ved overdragelse av kredittgivers rettigheter etter kredittavtalen eller selve kredittavtalen til en tredjeperson (cesjon).

Kapittel V, direktivets artikkel 19, har bestemmelser om beregningen av effektiv rente. I kapittel VI oppstilles i artikkel 21 nærmere regler for kredittformidlere.

Kapittel VII og VIII regulerer gjennomføringen av direktivet. Direktivet er et totalharmoniseringsdirektiv, jf. artikkel 22 nr. 1. Etter artikkel 23 plikter medlemsstatene å fastsette og håndheve egnede sanksjoner overfor dem som bryter bestemmelser som er fastsatt til gjennomføring av direktivet, jf. artikkel 23. Slike sanksjonsbestemmelser skal være effektive, forholdsmessige og virke avskrekkende. Direktivet har ikke virkning for allerede inngåtte kredittavtaler, med visse unntak for tidsubegrensede kredittavtaler, jf. artikkel 30.

Fristen for gjennomføring av direktivet i nasjonal rett er 12. mai 2010.

3 Beslutningen i EØS-komiteen

Ifølge EØS-komiteens beslutning nr. 16/2009 av 5. februar 2009 skal EØS-avtalens vedlegg XIX (Forbrukervern) endres.

Artikkel 1 slår fast at europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/48/EF av 23. april 2008 om forbrukerkredittavtaler og om oppheving av rådsdirektiv 82/102/EØF skal innlemmes i EØS-avtalens vedlegg XIX som punkt 7h. Samtidig oppheves henvis-

ningen til rådsdirektiv 87/102/EØF i punkt 4 med virkning fra 12. mai 2010.

Artikkel 2 fastsetter at teksten til direktivet på islandsk og norsk, som vil bli kunngjort i EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende, skal anses gyldig.

Artikkel 3 slår fast at beslutningen trer i kraft 6. februar 2009, forutsatt at EØS-komiteen har mottatt alle meddelelser etter avtalens artikkel 103 nr. 1.

Artikkel 4 bestemmer at beslutningen skal kunngjøres i EØS-avdelingen av og EØS-tillegget til «Den europeiske unions tidende».

4 Forholdet til norsk rett

I norsk rett er gjeldende forbrukerkredittdirektiv 87/102/EØF gjennomført i lov 21. juni 1985 nr. 82 om kredittkjøp m.m. og lov 25. juni 1999 nr. 46 om finansavtaler og finansoppdrag (finansavtaleloven) med forskrifter. Det nye forbrukerkredittdirektivet er totalharmonisert. Gjennomføring av direktivet i norsk rett nødvendiggjør derfor endringer i kredittkjøpsloven med forskrifter og finansavtaleloven med forskrifter.

Opplysningskrav ved markedsføring av kreditt overfor forbruker følger av kredittkjøpsloven § 6 og forskrift til finansavtaleloven 11. februar 2000 nr. 101 om låneavtaler § 5. Krav til prekontraktuell informasjon følger av kredittkjøpsloven §§ 4 og 5 og finansavtaleloven § 46, jf. låneavtaleforskriften § 4. Disse bestemmelsene må endres slik at informasjonskravene bringes i samsvar med de krav til informasjon som følger av direktivet. Når det gjelder kredittytters forklaringsplikt, er en slik plikt i dag ikke lovfestet, men må etter omstendighetene kunne antas å følge av det ulovfestede prinsippet om god bankskikk. Direktivet reiser derfor spørsmål om eventuell lovfesting av en forklaringsplikt.

Kredittytters plikt til å vurdere kredittsøkers kredittverdighet, må på tilsvarende måte antas å være hjemlet i det ulovfestede prinsippet om god bankskikk. Direktivet reiser også her spørsmål om eventuell lovfesting av plikten.

Krav til informasjon i kredittavtalen følger av kredittkjøpsloven § 5a og finansavtaleloven § 48. Krav til varsling overfor forbrukeren om endringer i kredittkostnadene følger av kredittkjøpsloven § 5b og finansavtaleloven § 50. Disse bestemmelsene må justeres for å bringes i samsvar med direktivet.

Forbrukerens oppsigelsesrett ved løpende kredittavtaler, reguleres i dag av alminnelige, ulovfestede kontraktsrettslige prinsipper. Direktivet reiser spørsmål om lovfesting av oppsigelsesretten på dette saksområdet.

Lov 21. desember 2000 nr. 105 om opplysningsplikt og angrerett mv. ved fjernsalg og salg utenfor fast utsalgssted (angrerettloven) oppstiller i kapittel 5a bestemmelser om angrerett for finansielle tjenester. Utenfor angrerettlovens virkeområde er det ikke lovfestet noen angrerett for forbrukere ved inngåelse av kredittavtaler. Direktivet nødvendiggjør en lovbestemmelse om angrerett for alle de kontraktsforhold direktivet omfatter.

Forbrukerens rett til å gjøre innsigelser i det underliggende kontraktsforhold gjeldende mot kredittyster på grunnlag av avtale om forbrukerkredittkjøp der kredittytteren er annen enn selgeren, reguleres av kredittkjøpsloven § 8. Det må vurderes nærmere om, og eventuelt i hvilken utstrekning, direktivet nødvendiggjør endring av bestemmelsen.

Forbrukerens rett til førtidig innfrielse av kreditten og betingelsene for slik innfrielse er regulert i kredittkjøpsloven § 11 og finansavtaleloven §§ 53 og 54, jf. låneavtaleforskriften § 10. Disse bestemmelsene må endres for å bringes i samsvar med direktivet. Forbrukerens rettigheter ved overdragelse eller pantsettelse av kredittytters fordring reguleres av kredittkjøpsloven § 8a og finansavtaleloven §§ 45 og 55. Det må vurderes om det er behov for justeringer i disse reglene for å oppfylle direktivet.

Regler om beregning av den effektive renten finnes i kredittkjøpsloven § 6a og låneavtaleforskriften §§ 6 og 7. Disse reglene må endres for å bringes i samsvar med direktivet.

Direktivet krever etter dette en gjennomgåelse og vurdering av hvilke nærmere endringer i kredittkjøpsloven med forskrifter og finansavtaleloven med forskrifter som er nødvendige til gjennomføring av direktivet. Justisdepartementet har nedsatt et lovutvalg som har fått til oppgave blant annet å foreta en slik gjennomgåelse og forslå nødvendige lovendringer til gjennomføring av direktivet. Utvalget har frist 1. mai 2009 for å avgi sin utredning. Justisdepartementet vil sende utvalgets utredning på høring, og deretter fremme en egen odelstingsproposisjon med forslag til nødvendige endringer i kredittkjøpsloven og finansavtaleloven med tilhørende forskrifter til de to lovene.

5 Økonomiske og administrative konsekvenser

Direktivet retter seg hovedsakelig mot private rettssubjekter og vil derfor neppe få nevneverdige økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

I den grad det er forbundet kostnader med å sikre kredittgivere fra andre medlemsland tilgang

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 16/2009 av 5. februar 2009 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2008/48/EF om forbrukerkredittavtaler m.v.

til kredittopplysningsbaser etter direktivets artikkel 9, vil dette kunne være en kostnad som må bæres av det offentlige. Departementet antar imidlertid at det eventuelt vil være tale om kostnader av et meget beskjedent omfang. Det understrekes at direktivets artikkel 9 ikke pålegger medlemslandene å etablere eller drifte nye databaser, men kun å sørge for at utenlandske kredittgivere gis samme tilgang til eventuelle databaser som norske kredittgivere har.

at Norge godkjenner beslutningen i EØS-komiteen om endring av EØS-avtalens vedlegg XIX (Forbrukervern) ved å innlemme europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/48/EF av 23. april 2008 om forbrukerkredittavtaler og om opphevelse av rådets direktiv 87/102/EØF. Utenriksdepartementet slutter seg til dette.

Utenriksdepartementet

6 Konklusjon og tilråding

tilrår:

Direktivet bidrar til å harmonisere regler på en rekke sentrale områder for forbrukerkreditt og legger dermed til rette for et velfungerende indre marked for forbrukerkreditt.

Justisdepartementet tilrår på denne bakgrunn

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et fremlagt forslag til proposisjon til Stortinget om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 16/2009 av 5. februar 2009 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2008/48/EF om forbrukerkredittavtaler m.v..

Vi **HARALD**, Norges Konge,

stadfester:

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 16/2009 av 5. februar 2009 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2008/48/EF om forbrukerkredittavtaler m.v., i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til vedtak om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 16/2009 av 5. februar 2009 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2008/48/EF om forbrukerkredittavtaler m.v.

I

Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 16/2009 av 5. februar 2009 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2008/48/EF om forbrukerkredittavtaler m.v.

Vedlegg 1**EØS-komiteens beslutning nr. 16/2009 av 5. februar 2009 om endring av EØS-avtalens vedlegg XIX (Forbrukervern)**

EØS-KOMITEEN HAR –

under henvisning til avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, endret ved protokollen om justering av avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, heretter kalt »avtalen», særlig artikkel 98, og

på følgende bakgrunn:

1. Avtalens vedlegg XIX er endret ved EØS-komiteens beslutning nr. 114/2008 av 7. november 2008¹.
2. Europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/48/EF av 23. april 2008 om kredittavtaler for forbrukere og om oppheving av rådsdirektiv 87/102/EØF² skal innlemmes i avtalen.
3. Direktiv 2008/48/EF opphever med virkning fra 12. mai 2010 direktiv 87/102/EØF³, som er innlemmet i avtalen og følgelig skal oppheves i avtalen med virkning fra 12. mai 2010 –

BESLUTTET FØLGENDE:

Artikkel 1

I avtalens vedlegg XIX gjøres følgende endringer:

1. Etter nr. 7g (europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/29/EF) skal nytt nr. 7h lyde:
«7h. **32008 L 0048**: Europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/48/EF av 23. april 2008 om kredittavtaler for forbrukere og om oppheving av rådsdirektiv 87/102/EØF (EUT L 133 av 23.5.2008, s. 66).»

2. Teksten i nr. 4 (rådsdirektiv 87/102/EØF) oppheves med virkning fra 12. mai 2010.

Artikkel 2

Teksten til direktiv 2008/48/EF på islandsk og norsk, som vil bli kunngjort i EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende*, skal gis gyldighet.

Artikkel 3

Denne beslutning trer i kraft 6. februar 2009, forutsatt at EØS-komiteen har mottatt alle meddelelser etter avtalens artikkel 103 nr. 1⁴.

Artikkel 4

Denne beslutning skal kunngjøres i EØS-avdelingen av og EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende*.

Utferdiget i Brussel, [...].

For EØS-komiteen

Formann
[...]

EØS-komiteens sekretærer
[...]

¹ EUT L 339 av 18.12.2008, s. 103 og EØS-tillegget til EUT nr. 79 av 18.12.2008, s. 11.

² EUT L 133 av 22.5.2008, s. 66.

³ EFT L 42 av 12.2.1987, s. 48.

⁴ Forfatningsrettslige krav angitt.

Vedlegg 2

Europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/48/EF av 23. april 2008 om kredittavtaler for forbrukere og om oppheving av rådsdirektiv 87/102/EØF

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 95, under henvisning til forslag fra Kommisjonen, under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité¹, etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251² og

ut fra følgende betraktninger:

1. I rådsdirektiv 87/102/EØF av 22. desember 1986 om tilnærming av medlemsstatenes lover og forskrifter om forbrukerkreditt³ fastsettes regler på fellesskapsplan vedrørende avtaler om forbrukerkreditt.
2. I 1995 la Kommisjonen fram en rapport om gjennomføringen av direktiv 87/102/EØF og foretok et omfattende samråd med de berørte partene. I 1997 la Kommisjonen fram en sammendragsrapport om reaksjonene på rapporten av 1995. Nok en rapport ble lagt fram i 1996 om gjennomføringen av direktiv 87/102/EØF.
3. Disse rapportene og samrådene viste at det forelå vesentlige forskjeller mellom lovgivningen i de enkelte medlemsstatene på området kreditt for fysiske personer generelt og for forbrukerkreditt spesielt. En analyse av medlemsstatenes nasjonale lovgivning som gjennomfører direktiv 87/102/EØF, viser at medlemsstatene benytter en rekke ulike forbrukervernordninger i tillegg til direktiv 87/102/EØF, på grunn av forskjeller

i den juridiske eller økonomiske situasjonen på nasjonalt plan.

4. Den faktiske eller rettslige situasjonen som følger av disse nasjonale forskjellene fører i enkelte tilfeller til konkurransevridning mellom kredittyttere i Fellesskapet og skaper hindringer for det indre marked der medlemsstatene har vedtatt ulike ufravikelige bestemmelser som er strengere enn de som er fastsatt i direktiv 87/102/EØF. Dette begrenser forbrukernes mulighet til å gjøre direkte bruk av den gradvis voksende tilgjengeligheten av kreditt på tvers av landegrensene. Slike vridninger og restriksjoner kan i sin tur få følger for etterspørselen etter varer og tjenester.
5. I de senere år har typene av kreditt som tilbys til og benyttes av forbrukere utviklet seg betraktelig. Nye kredittinstrumenter er kommet til, og bruken av disse utvikles stadig. Det er derfor nødvendig å endre eksisterende bestemmelser og å utvide deres virkeområde der dette er hensiktsmessig.
6. I henhold til traktaten utgjør det indre marked et område uten indre grenser, der fritt varebytte og fri bevegelighet for tjenester samt etableringsadgang er sikret. Utvikling av et mer åpent og effektivt kredittmarked innen området uten indre grenser er avgjørende for å fremme utvikling av virksomhet på tvers av grensene.
7. For å legge forholdene til rette for at det skal vokse fram et velfungerende indre marked for forbrukerkreditt, er det nødvendig å fastsette bestemmelser vedrørende en harmonisert fellesskapsramme på en rekke sentrale områder. I lys av at markedet i forbrukerkreditt stadig er i utvikling og den økende mobiliteten til de europeiske borgerne, bør et framtidigrettet fellesskapsregelverk som er i stand til å tilpasse seg framtidige former for kreditt og som gir medlemsstatene en egnet grad av fleksibilitet i gjennomføringen av dette, hjelpe til med opprettelsen av en moderne lovgivning vedrørende forbrukerkreditt.

¹ EUT C 234 av 30.09.2003, s. 1.

² Europaparlamentsuttalelse av 20. april 2004 (EUT C 104 E av 30.04.2004, s. 233), Rådets felles holdning av 20. september 2007 (EUT C 270 E av 13.11.2007, s. 1) og Europaparlamentets holdning av 16. januar 2008 (ennå ikke offentliggjort i EUT). Rådsbeslutning av 7. april 2008.

³ EFT L 42 av 12.02.1987, s. 48. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 98/7/EF (EFT L 101 av 01.04.1998, s. 17).

8. Det er viktig at markedet tilbyr en tilstrekkelig grad av forbrukervern for å sikre forbrukernes tillit. Det bør dermed være mulig at fri bevegelighet av kreditttilbud skal finne sted under optimale vilkår for både de som tilbyr kreditt og de som har behov for det, med behørig hensyn til særlige situasjoner i de enkelte medlemsstatene.
9. Full harmonisering er nødvendig for å sikre at alle forbrukere i Fellesskapet nyter godt av et høyt og tilsvarende nivå med hensyn til vern av forbrukernes interesser og for å skape en virkelig indre marked. Det bør derfor ikke være tillatt for medlemsstatene å beholde eller innføre andre nasjonale bestemmelser enn de som fastsettes i dette direktiv. En slik begrensning bør imidlertid bare få anvendelse der det foreligger bestemmelser som er harmonisert i dette direktiv. Der det ikke foreligger slike harmoniserte bestemmelser bør medlemsstatene stå fritt til å beholde eller innføre nasjonal lovgivning. Tilsvarende kan medlemsstatene for eksempel beholde eller innføre nasjonale bestemmelser om solidarisk ansvar for selger eller tjenesteyter og kreditttyter. Et annet eksempel på medlemsstatenes muligheter kunne være å beholde eller innføre nasjonale bestemmelser vedrørende oppheving av en kontrakt for salg av varer eller levering av tjenester dersom forbrukeren utøver sin rett til å trekke seg fra kredittavtalen. I denne sammenheng bør det være tillatt for medlemsstatene, når det gjelder åpne kredittavtaler, å fastsette en minimumsperiode mellom det tidspunktet da kreditttyter ber om tilbakebetaling og det tidspunkt kreditten skal tilbakebetales.
10. Definisjonene i dette direktiv fastsetter virkeområdet for harmoniseringen. Medlemsstatenes plikt til å gjennomføre bestemmelsene i dette direktiv bør derfor avgrenses til direktivets virkeområde slik dette fastsettes av de nevnte definisjonene. Dette direktiv bør imidlertid ikke berøre medlemsstatenes anvendelse av bestemmelsene i dette direktiv i samsvar med fellesskapsretten på områder som ikke omfattes av direktivets virkeområde. En medlemsstat kan derfor beholde eller innføre nasjonal lovgivning som svarer til bestemmelsene i dette direktiv eller visse av direktivets bestemmelser om kredittavtaler utenom dette direktivets virkeområde, for eksempel vedrørende kredittavtaler som gjelder beløp under 200 euro eller over 75 000 euro. Videre kan medlemsstatene også anvende bestemmelsene i dette direktiv på tilknyttet kreditt som ikke omfattes av definisjonen av en avtale om tilknyttet kreditt i dette direktiv. Bestemmelsene vedrørende avtaler om tilknyttet kreditt kan derfor anvendes på kredittavtaler som bare delvis tjener til å finansiere en kontrakt om levering av varer eller ytelse av en tjeneste.
11. Når det gjelder særlige kredittavtaler som bare omfattes av enkelte av bestemmelsene i dette direktiv, bør medlemsstatene ikke tillates å vedta nasjonal lovgivning som gjennomfører andre bestemmelser i dette direktiv. Medlemsstatene bør imidlertid i sin nasjonale lovgivning stå fritt til å regulere slike typer kredittavtaler når det gjelder andre spørsmål som ikke blir harmonisert av dette direktiv.
12. Avtaler om løpende ytelse av tjenester eller om løpende levering av varer av samme art, der forbrukeren betaler for dem i avdrag så lenge de leveres eller ytes, kan skille seg betraktelig fra hverandre med hensyn til de involverte kontraktspartenes interesser og transaksjonenes utforming og gjennomføring, fra kredittavtaler som omfattes av dettedirektiv. Det bør derfor gjøres klart at slike avtaler ikke anses som kredittavtaler i henhold til dette direktiv. Slike typer avtaler omfatter for eksempel en forsikringskontrakt der forsikringen blir betalt i månedlige avdrag.
13. Dette direktiv bør ikke få anvendelse på visse typer kredittavtaler, så som debetkort med betalingsutsettelse, hvis vilkår fastsetter at kreditten må tilbakebetales innen tre måneder og det bare skal betales ubetydelige omkostninger.
14. Kredittavtaler som omfatter kredittytelse med sikkerhet i fast eiendom, bør ikke omfattes av virkeområdet til dette direktiv. Denne typen kreditt er av svært spesiell art. Dessuten bør kredittavtaler hvis formål er å finansiere anskaffelse eller bibeholdelse av rettigheter knyttet til fast eiendom eller til en eksisterende eller prosjektert bygning, heller ikke omfattes av virkeområdet til dette direktiv. Kredittavtaler bør imidlertid ikke utelukkes fra virkeområdet til dette direktiv bare fordi deres formål er renovering eller økning av verdien til en eksisterende bygning.
15. Bestemmelsene i dette direktiv kommer til anvendelse uansett om kreditttyteren er en juridisk eller en fysisk person. Dette direktiv påvirker imidlertid ikke medlemsstatenes rett til i overensstemmelse med fellesskapsretten å begrense ytelse av kreditt for forbrukere til bare juridiske personer eller til bare visse juridiske personer.
16. Visse bestemmelser i dette direktiv bør få an-

vendelse på fysiske og juridiske personer (kredittformidlere) som sin forretnings- eller yrkesvirksomhet og mot et gebyr legger fram eller tilbyr kredittavtaler for forbrukere, hjelper forbrukere ved å påta seg forberedende arbeid når det gjelder kredittavtaler eller inngår kredittavtaler med forbrukere på vegne av en kredittytter. Organisasjoner som tillater at deres identitet benyttes til å fremme kredittprodukter, som for eksempel kredittkort, og som også kan anbefale disse produktene til sine medlemmer, bør ikke anses som kredittformidlere for dette direktivs formål.

17. Dette direktiv regulerer bare visse forpliktelser for kredittformidlere i tilknytning til forbrukere. Medlemsstatene bør derfor stå fritt til å beholde eller innføre ytterligere forpliktelser som påhviler kredittformidlere, herunder vilkår vedrørende tilfeller der en kredittformidler kan motta provisjon fra en forbruker som har anmodet om dennes tjenester.
18. Forbrukere bør vernes mot urimelige eller villedende praksis, særlig med hensyn til kredittytters offentliggjøring av opplysninger, i samsvar med europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/29/EF av 11. mai 2005 om foretaks urimelige handelspraksis overfor forbrukere på det indre marked («direktivet om urimelig handelspraksis»)⁴. Dette direktiv bør imidlertid inneholde særlige bestemmelser om reklame vedrørende kredittavtaler samt om visse standardopplysninger som skal gis til forbrukere for særlig å gjøre dem i stand til å sammenligne ulike tilbud. Slike opplysninger bør gis på en klar, konsis og tydelig måte ved hjelp av et representativt eksempel. Det bør settes et tak der det ikke er mulig å angi det samlede kredittbeløpet som de samlede summene som gjøres tilgjengelige, særlig der en kredittavtale der forbrukeren står fritt når det gjelder utnyttelse av kreditten, med en begrensning med hensyn til beløpet. Dette taket bør indikere den øvre kredittgrensen som kan gjøres tilgjengelig for forbrukeren. Medlemsstatene bør dessuten i sin nasjonale lovgivning stå fritt til å regulere opplysningskrav vedrørende reklame som ikke inneholder opplysninger om kredittkostnadene.
19. For å sette forbrukere i stand til å foreta sine avgjørelser med full kunnskap om alle faktiske forhold, bør de få fyllestgjørende opplysninger, som forbrukeren, før inngåelsen av kredittavtalen, kan ta med seg og vurdere vilkårene for og

kostnadene ved kreditten samt sine forpliktelser. For å sikre størst mulig åpenhet og sammenlignbarhet mellom tilbud bør slike opplysninger særlig omfatte den effektive årlige renten som gjelder for kreditten, fastsatt på samme måte i hele Fellesskapet. Ettersom effektiv årlig rente på dette trinn bare kan angis ved et eksempel, bør slike eksempler være representative. Det bør derfor for eksempel svare til gjennomsnittlig varighet og samlet beløp for kreditt som ytes for vedkommende type kredittavtale som er under vurdering og, dersom dette er relevant, for de varer som er kjøpt. Når det skal fastsettes hva som er et representativt eksempel, bør utbredelsen av visse typer kredittavtaler i et bestemt marked også tas i betraktning. Når det gjelder lånerenten, avdragenes hyppighet og kapitaliseringen av rentene, bør kredittyttere benytte sin konvensjonelle beregningsmetode for vedkommende forbrukerkreditt.

20. De samlede kostnadene ved kreditten for forbrukeren bør omfatte alle kostnader, inkludert renter, kommisjoner, skatter, gebyrer for kredittformidlere og alle andre gebyrer som forbrukeren må betale i forbindelse med kredittavtalen, bortsett fra kostnader til notarius publicus. Kredittytters faktiske kunnskap om disse kostnadene bør vurderes objektivt, idet det tas hensyn til kravene om yrkesmessig aktsomhet.
21. Kredittavtaler der en lånerente blir periodisk revidert i samsvar med løpende endringer i en referanserente som det er vist til i kredittavtalen, bør ikke anses som kredittavtaler med fast lånerente.
22. Medlemsstatene bør stå fritt til å beholde eller innføre nasjonale bestemmelser som forbyr kredittytter å kreve at forbrukeren i forbindelse med kredittavtalen skal åpne en bankkonto eller inngå en avtale om en annen tilleggstjeneste, eller betale utgiftene eller gebyrene for slike bankkonti eller andre tilleggstjenester. I de medlemsstatene der slike sammensatte tilbud er tillatt, bør forbrukere informeres før de inngår kredittavtalen om alle tilleggstjenester som er obligatoriske for å få kreditt i utgangspunktet eller om de vilkår og betingelser som markedsføres. De kostnader som skal betales med hensyn til de nevnte tilleggstjenestene, bør være inkludert i de samlede kredittkostnadene; alternativt og dersom beløpet for slike kostnader ikke kan fastsettes på forhånd, bør forbrukerne før kontrakten inngås få fyllestgjørende opplysninger om at det vil foreligge kostnader. Kredittytter må forutsettes å ha kunnskap om kostnadene ved tilleggstjenestene som denne tilbyr til

⁴ EUT L 149 av 11.06.2005, s. 22.

- forbrukeren, selv eller på vegne av en tredjemann, med mindre prisen på disse avhenger av særlige egenskaper hos eller situasjonen til forbrukeren.
23. For særlige typer kredittavtaler er det imidlertid hensiktsmessig, for å sikre et tilstrekkelig nivå når det gjelder forbrukervern uten at det pålegger kredittyttere eller eventuelle kredittformidlere for store byrder, å begrense kravene i dette direktiv til opplysninger før kontrakten inngås, idet det tas hensyn til den særlige arten av slike typer avtaler.
24. Forbrukeren har behov for å få omfattende opplysninger før denne inngår kredittavtalen, uansett om en kredittformidler er involvert i markedsføringen av kreditten eller ikke. Generelt bør derfor kravene til opplysninger før kontrakten inngås også komme til anvendelse på kredittformidlere. Men når leverandører av varer og tjenester som en tilleggsfunksjon opptrer som kredittformidlere, er det ikke hensiktsmessig å pålegge disse en juridisk plikt til å gi opplysninger før kontrakten inngås i samsvar med dette direktiv. Leverandører av varer og tjenester kan for eksempel ble ansett for i tillegg å opptre som kredittformidlere dersom deres virksomhet som kredittformidler ikke er hovedformålet med deres forretnings- eller yrkesvirksomhet. I disse tilfellene oppnås det likevel et tilstrekkelig nivå av forbrukervern siden kredittyttere er ansvarlig for å sikre at forbrukeren mottar fullstendige opplysninger før kontrakten inngås, enten fra kredittformidleren, dersom kredittytteren og kredittformidleren har avtalt dette, eller på annen egnet måte.
25. Den potensielle bindende arten med hensyn til de opplysningene som skal gis til forbrukeren før inngåelsen av kredittavtalen og det tidsrommet der kredittyttere er bundet av disse, kan reguleres av medlemsstatene.
26. Medlemsstatene bør treffe hensiktsmessige tiltak for å fremme ansvarlig praksis i alle faser av kredittforholdet, idet det tas hensyn til de særlige forholdene i medlemsstatenes kredittmarkeder. Slike tiltak kan for eksempel omfatte utlevering av opplysninger til og opplæring av forbrukerne, herunder advarsler om risiko knyttet til betalingsmislighold og til for store gjeldsforpliktelser. I et ekspanderende kredittmarked er det særlig viktig at kredittyttere ikke bør engasjere seg i uansvarlig utlånsvirksomhet eller yte kreditt uten forutgående vurdering av kredittverdighet, og medlemsstatene bør utføre nødvendig tilsyn for å unngå slik atferd og dessuten fastsette nødvendige sanksjonsmidler mot kredittyttere i tilfelle disse opptrer som nevnt foran. Uten at det berører bestemmelsene om kredittrisiko i europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/48/EF av 14. juni 2006 om adgang til å starte og utøve virksomhet som kredittinstitusjon⁵, bør kredittyttere bære ansvaret for individuelt å kontrollere forbrukerens kredittverdighet. For dette formål bør kredittyttere tillates å benytte opplysninger som forbrukeren har gitt, ikke bare under utarbeidelsen av den aktuelle kredittavtalen, men også under et langvarig kommersielt forhold. Medlemsstatenes myndigheter kan også gi egnede instruksjoner og retningslinjer for kredittyttere. Forbrukere bør også opptre med varsomhet og respektere sine kontraktsmessige forpliktelser.
27. Til tross for de opplysningene som skal gis før kontrakten inngås, kan forbrukeren fremdeles ha behov for ytterligere bistand for å kunne avgjøre hvilken kredittavtale, innenfor det foreslåtte området av produkter, som er best egnet for forbrukerens behov og finansielle situasjon. Medlemsstatene bør derfor sikre at kredittyttere gir slik bistand i tilknytning til kredittprodukter som de tilbyr til forbrukeren. Der dette er hensiktsmessig bør relevante opplysninger før kontraktsinngåelsen, samt de grunnleggende egenskapene til de foreslåtte produktene, forklares for forbrukeren på en personlig måte, slik at forbrukeren kan forstå hvilke virkninger disse vil kunne få på forbrukerens økonomiske situasjon. Der det er relevant bør denne plikten til å bistå forbrukeren også få anvendelse på kredittformidlere. Medlemsstatene kan bestemme når og i hvilket omfang slike forklaringer skal gis til forbrukeren, idet det tas hensyn til de særlige omstendighetene der kreditten blir tilbudt, forbrukerens behov for bistand og arten av de enkelte kredittproduktene.
28. For å vurdere en forbrukers kredittstatus bør kredittyttere også søke etter informasjon i relevante databaser, men de juridiske og faktiske omstendighetene kan kreve at slike informasjonssøk varierer i omfang. For å forhindre all konkurransevridning mellom kredittyttere bør det sikres at kredittyttere har tilgang til private eller offentlige databaser vedrørende forbrukere i en medlemsstat der de ikke er etablert og under forhold som ikke innebærer forskjellsbehandling sammenlignet med kredittyttere i vedkommende medlemsstat.

⁵ EUT L 177 av 30.06.2006, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 2008/24/EF (EUT L 81 av 20.03.2008, s. 38).

29. Der en avgjørelse om å avvise en søknad om kreditt er basert på informasjonssøk i en database, bør kredittyter underrette forbrukeren om dette og om detaljene ved den databasen som det er søkt etter informasjon i. Kredittyter bør imidlertid ikke være forpliktet til å gi slik informasjon i tilfeller der dette er forbudt i henhold til andre deler av Fellesskapets regelverk, for eksempel regler vedrørende hvitvasking av penger eller finansiering av terrorisme. Videre bør slik informasjon ikke gis dersom dette ville være i strid med målsettinger for sikkerhet eller offentlig orden, som forebygging, etterforskning, avsløring eller straffeforfølgning av straffbare forhold.
30. Dette direktiv regulerer ikke avtalerettslige spørsmål knyttet til gyldigheten av kredittavtaler. Medlemsstatene kan derfor på dette området beholde eller innføre nasjonale bestemmelser som er i overensstemmelse med fellesskapsretten. Medlemsstatene kan regulere de juridiske ordningene som styrer tilbudet om å inngå kredittavtalen, særlig når dette skal gis og i hvilket tidsrom det skal være bindende for kredittyter. Dersom et slikt tilbud blir gitt samtidig som de opplysningene som skal gis før kontrakten inngås og som fastsettes av dette direktiv, bør det, som alle andre tilleggsopplysninger kredittyter måtte ønske å gi til forbrukeren, gis i et separat dokument som kan vedlegges de standardiserte europeiske opplysningene om forbrukerkreditt.
31. For at forbrukeren skal være i stand til å kjenne sine rettigheter og plikter i henhold til kredittavtalen, bør denne inneholde alle nødvendige opplysninger på en klar og konsis måte.
32. For å sikre full åpenhet bør forbrukeren få opplysninger vedrørende lånerenten, både før kontrakten inngås og når kredittavtalen er inngått. I løpet av kontraktsforholdet bør forbrukeren videre underrettes om endringer i de ulike lånerentene og eventuelle betalingsendringer som følger av disse. Dette berører ikke bestemmelser i nasjonal lovgivning som ikke er knyttet til forbrukerinformasjon og som fastsetter vilkår for, eller fastsetter følgene av, endringer, bortsett fra betalingsendringer, i lånerenter og andre økonomiske forhold som påvirker kreditten, for eksempel regler som fastsetter at kredittyter bare kan endre lånerenten når det foreligger en gyldig grunn til en slik endring eller at forbrukeren kan heve kontrakten dersom det skjer en endring i lånerenten eller i andre økonomiske forhold som vedrører kreditten.
33. Kontraktspartene bør ha rett til å benytte seg av en standard oppsigelse av en åpen kredittavtale. I tillegg, og dersom det er avtalt i kredittavtalen, bør kredittyter ha rett til å suspendere forbrukerens rett til å utnytte kreditten basert på en åpen kredittavtale ut fra objektive begrunnede hensyn. Slike grunner kan for eksempel omfatte mistanke om uautorisert eller bedragersk bruk av kreditten eller en betydelig økt risiko for at forbrukeren ikke vil kunne oppfylle sin plikt til å tilbakebetale kreditten. Dette direktiv påvirker ikke nasjonal lovgivning på avtalerettssområdet som regulerer kontraktspartenes rett til å si opp kredittavtalen på grunnlag av kontraktsbrudd.
34. For å få til en tilnærming mellom framgangsmåtene for å utøve retten til å angre og gå fra avtalen på tilsvarende områder, må det fastsettes en rett til å kunne angra og gå fra avtalen uten sanksjoner og uten noen forpliktelse til å begrunne dette, i henhold til vilkår tilsvarende de som er fastsatt av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/65/EF av 23. september 2002 om fjernsal av finansielle tenester til forbrukere⁶.
35. Når en forbruker benytter seg av sin angrerett og går fra en kredittavtale som denne har tatt varer i forbindelse med, særlig fra et kjøp i avdrag eller fra en leie- eller leasingavtale som fastsetter en forpliktelse til å kjøpe, bør dette direktiv ikke berøre annen regulering fra medlemsstatenes side av spørsmål vedrørende retur av varene eller andre tilknyttede spørsmål.
36. I enkelte tilfeller fastsetter nasjonal lovgivning at midler ikke kan gjøres tilgjengelig for forbrukeren før utløpet av en særlig frist. I disse tilfellene kan forbrukerne ønske å sikre seg at de vil motta varene eller tjenestene kjøpt tidligere. Når det derfor gjelder avtaler om tilknyttet kreditt kan medlemsstatene unntaksvis fastsette at dersom forbrukeren eksplisitt ønsker å motta varene eller tjenestene tidlig, kan fristen for å utøve angreretten reduseres til samme frist som midler ikke kan bli gjort tilgjengelig før.
37. Når det gjelder avtaler om tilknyttet kreditt foreligger det et gjensidig avhengighetsforhold mellom kjøpet av varer eller tjenester og kredittavtalen som er inngått for dette formål. Når forbrukeren derfor utøver sin angrerett med hensyn til kjøpsavtalen basert på fellesskapsretten, bør forbrukeren ikke lenger være bundet av avtalen om tilknyttet kreditt. Dette bør ikke påvirke nasjonal lovgivning som kommer til anvendelse

⁶ EUT L 271 av 09.10.2002, s. 16. Direktivet sist endret ved direktiv 2007/64/EF (EUT L 319 av 05.12.2007, s. 1).

- delse på avtaler om tilknyttet kreditt i tilfeller der en kjøpsavtale er erklært ugyldig eller der forbrukeren har utøvd sin angrerett basert på nasjonal lovgivning. Dette bør heller ikke påvirke forbrukeres rettigheter som nasjonale bestemmelser gir dem og som går ut på at det ikke kan inngås noen forpliktelse mellom forbrukeren og en leverandør av varer eller tjenester, og heller ingen betaling foretas mellom partene, så lenge forbrukeren ikke har undertegnet kredittavtalen om å finansiere kjøpet av varene eller tjenestene.
38. Under visse forhold bør forbrukeren ha rett til å ta rettslige skritt mot kredittyster i tilfelle av problemer knyttet til kjøpsavtalen. Medlemsstatene bør imidlertid fastsette i hvilken utstrekning og under hvilke forhold forbrukeren må ta rettslige skritt i forhold til leverandøren, særlig ved å bringe sin sak mot sistnevnte inn for domstolene, før forbrukeren er i en stilling der denne kan ta rettslige skritt mot kredittyster. Dette direktiv bør ikke frata forbrukere deres rett i henhold til nasjonale bestemmelser som knytter solidarisk ansvar til selgeren eller leverandøren av tjenester og til kredittyster.
39. Forbrukeren bør ha rett til å innfri sine forpliktelser før det tidspunkt som er avtalt i kredittavtalen. I tilfelle av tidlig tilbakebetaling, enten helt eller delvis, bør kredittyster ha rett til kompensasjon for kostnader som er direkte knyttet til den førtidige tilbakebetalingen, idet det også tas hensyn til eventuelle innsparinger som kredittyster oppnår ved dette. Men for å fastsette metoden for beregning av kompensasjonen er det viktig å respektere flere ulike prinsipper. Beregningen av kompensasjonen til kredittyster bør være åpen og forståelig for forbrukerne allerede før kontrakten inngås og i alle tilfeller når kredittavtalens løper. I tillegg bør beregningsmetoden være enkel å anvende for kredittystere, og det bør legges til rette for tilsyn med kompensasjonen av ansvarlige myndigheter. Derfor og på grunn av at forbrukerkreditt, gitt slik kreditts varighet og volum, ikke blir finansiert av langsiktige finansieringsordninger, bør taket for kompensasjonen fastsettes i form av en flat sats. Denne tilnæringsmåten gjenspeiler særtrekkene ved kreditter for forbrukere og bør ikke berøre mulige andre tilnæringsmåter når det gjelder andre produkter som blir finansiert av langsiktige finansieringsordninger, som for eksempel pantelån med fastrente.
40. Medlemsstatene bør ha rett til å fastsette at kompensasjon for førtidig tilbakebetaling bare kan kreves av kredittyster på betingelse av at beløp som tilbakebetales over en 12-månedersperiode, overstiger en terskel som er definert av medlemsstatene. Når denne terskelen, som ikke skal overstige 10 000 euro, skal fastsettes, bør medlemsstatene for eksempel ta hensyn til gjennomsnittlig beløp for forbrukerkreditt i sine markeder.
41. Overdragelse av kredittysterens rettigheter i henhold til en kredittavtale bør ikke sette forbrukeren i en mindre gunstig stilling. Forbrukeren bør også bli behørig informert når kredittavtalen blir overdratt til en tredjemann. Men i tilfeller der den opprinnelige kredittyster, etter avtale med den overtakende part, fortsatt betjener kreditten vis-à-vis forbrukeren, har forbrukeren ingen betydelig interesse i å bli informert om overdragelsen. Et krav på fellesskapsplan om at forbrukeren i disse tilfellene skal bli informert om overdragelsen vil derfor være for strengt.
42. Medlemsstatene bør stå fritt til å beholde eller innføre nasjonale regler som fastsetter kollektive former for kommunikasjon når dette er nødvendig for formål knyttet til effektiviteten til komplekse transaksjoner som verdipapiriseringer eller likvidering av eiendeler som skjer i den obligatoriske administrative likvideringen av banker.
43. For å fremme etableringen av og funksjonen til det indre marked og for å sikre en høy grad av vern av forbrukere i hele Fellesskapet, er det nødvendig å sikre sammenlignbarheten vedrørende opplysninger knyttet til årlige effektive rentekostnader i hele Fellesskapet. Til tross for den enhetlige matematiske formelen for beregning av dette, er den årlige effektive rentekostnaden fastsatt i direktiv 87/102/EØF ennå ikke fullt ut sammenlignbar i Fellesskapet. I enkelte medlemsstater tas det hensyn til ulike kostnadsfaktorer i denne beregningen. Dette direktiv bør derfor klart og på en forståelig måte definere den samlede kostnaden for kreditt til forbrukeren.
44. For å sikre åpenhet og stabilitet i markedet og i påvente av ytterligere harmonisering bør medlemsstatene sikre at hensiktsmessige tiltak for regulering eller tilsyn med kredittystere kommer på plass.
45. I dette direktiv respekteres de grunnleggende rettigheter og overholdes de prinsipper som er anerkjent særlig i Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter. Dette direktiv søker særlig å sikre full respekt for vernereglerne for personopplysninger, retten til eiendom, likebehandling, vern av familie- og yrkesliv

samt forbrukervern i henhold til Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter.

46. Ettersom målet for dette direktiv, som er å innføre felles regler for visse spørsmål vedrørende medlemsstatenes lover og forskrifter som gjelder forbrukerkreditt, ikke i tilstrekkelig grad kan oppnås av medlemsstatene alene og derfor bedre kan oppnås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går dette direktiv ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå dette mål.
47. Medlemsstatene bør fastsette regler for sanksjoner ved overtredelse av nasjonale bestemmelser som er vedtatt i henhold til dette direktiv, og sikre at de blir gjennomført. Selv om valget av sanksjoner vil være opp til medlemsstatene, bør de sanksjoner som fastsettes, være virkningsfulle, stå i forhold til overtredelsen og virke avskrekkende.
48. De tiltak som er nødvendige for gjennomføringen av dette direktiv, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er tillagt Kommisjonen⁷.
49. Kommisjonen bør særlig ha myndighet til å vedta ytterligere forutsetninger for beregning av den årlige effektive rentekostnaden. Siden disse tiltakene er av allment omfang og er utformet for å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv, må de vedtas i samsvar med framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll som fastsatt i artikkel 5a i beslutning 1999/468/EF.
50. I samsvar med nr. 34 i den tverrinstitusjonelle avtalen om bedre regelverksutforming⁸ oppfordres medlemsstatene til i egen og Fellesskapets interesse å utarbeide sine egne tabeller som så langt der er mulig viser sammenhengen mellom dette direktiv og tiltakene for innarbeiding i nasjonal lovgivning, og å offentliggjøre disse.
51. Idet det tas hensyn til antallet endringer som må foretas i direktiv 87/102/EØF på grunn av utviklingen på forbrukerkredittsektoren og av hensyn til klarheten i Fellesskapets regelverk, bør derfor nevntedirektiv oppheves og erstattes av dette direktiv –

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

Kapittel I

Formål, virkeområde og definisjoner

Artikkel 1

Formål

Dette direktiv har som formål å harmonisere visse spørsmål vedrørende medlemsstatenes lover og forskrifter om avtaler som gjelder kreditt for forbrukere.

Artikkel 2

Virkeområde

1. Dette direktiv får anvendelse på kredittavtaler.
2. Dette direktiv får ikke anvendelse på
 - a) kredittavtaler som er sikret enten ved et pantelån eller ved annen tilsvarende sikkerhet som er i vanlig bruk i en medlemsstat i fast eiendom eller sikret ved en rettighet knyttet til fast eiendom,
 - b) kredittavtaler hvis formål er å erverve eller beholde eiendomsrettigheter til grunn eller til en eksisterende eller prosjektert bygning,
 - c) kredittavtaler som gjelder et samlet kredittbeløp på under 200 euro eller over 75 000 euro,
 - d) leie- eller leasingavtaler der en plikt til å kjøpe avtalens gjenstand ikke er fastsatt enten av selve avtalen eller av annen separat avtale; en slik plikt skal anses for å foreligge dersom kredittyter ensidig bestemmer at dette er tilfellet,
 - e) kredittavtaler i form av en kassakredittordning og der kreditten skal tilbakebetales innen én måned,
 - f) kredittavtaler der kreditten blir gitt rentefritt og uten andre omkostninger samt kredittavtaler der vilkårene fastsetter at kreditten skal tilbakebetales innen tre måneder og bare helt ubetydelige kostnader skal betales,
 - g) kredittavtaler der en arbeidsgiver yter kreditt til dennes ansatte som en sekundær virksomhet, rentefritt eller til effektive årlige renter som er lavere enn de som gjelder i markedet og som generelt ikke tilbys til allmennheten,
 - h) kredittavtaler som er inngått med investeringsforetak som definert i artikkel 4 nr. 1 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/39/EF av 21. april 2004 om markeder for fi-

⁷ EFT L 184 av 17.07.1999, s. 23. Sist endret ved beslutning 2006/512/EF (EUT L 200 av 22.07.2006, s. 11).

⁸ EUT C 321 av 31.12.2003, s. 1.

- nansielle instrumenter⁹ eller med kredittinstitusjoner som definert i artikkel 4 i direktiv 2006/48/EF med det formål at en investor kan utføre en transaksjon knyttet til et eller flere av instrumentene oppført i avsnitt C i vedlegg I til direktiv 2004/39/EF, der investeringsforetaket eller kredittinstitusjonen som yter kreditten, er involvert i en slik transaksjon,
- i) kredittavtaler som er resultatet av et oppgjør ved en domstol eller en annen lovfestet myndighet,
 - j) kredittavtaler som er knyttet til en kostnadsfri betalingsutsettelse av en eksisterende gjeldspost,
 - k) kredittavtaler der forbrukeren ved inngåelsen av avtalen blir anmodet om å deponere en gjenstand som sikkerhet hos kredittytteren og der forbrukerens forpliktelse er strengt begrenset til vedkommende gjenstand som er stilt som sikkerhet,
 - l) kredittavtaler som er knyttet til lån gitt til en avgrenset del av allmennheten under en lovbestemmelse med et allmennyttig formål, og til lavere renter enn de som gjelder i markedet eller rentefritt eller på andre vilkår som er mer gunstige for forbrukeren enn de vilkår som gjelder i markedet og til renter som ikke er høyere enn de satser som gjelder i markedet.
3. Når det gjelder kredittavtaler i form av en kassakredittordning og der kreditten skal tilbakebetales på anfordring eller innen tre måneder, får bare artikkel 1–3, artikkel 4 nr. 1, artikkel 4 nr. 2 bokstav a)–c), artikkel 4 nr. 4, artikkel 6–9, artikkel 10 nr. 1, artikkel 10 nr. 4, artikkel 10 nr. 5, artikkel 12, 15, 17 og artikkel 19–32 anvendelse.
 4. Når det gjelder kredittavtaler i form av overtrekk, får bare artikkel 1–3, 18, 20 og 22–32 anvendelse.
 5. Medlemsstatene kan fastsette at bare artikkel 1–4, 6, 7 og 9, artikkel 10 nr. 1, bokstav a)–h) og bokstav l) i artikkel 10 nr. 2, artikkel 10 nr. 4 og artikkel 11, 13 og 16–32 får anvendelse på kredittavtaler som er inngått av en organisasjon som
 - a) er opprettet til gjensidig fordel for sine medlemmer,
 - b) ikke skaper overskudd for andre personer enn sine medlemmer,
 - c) oppfyller et sosialt formål som er påkrevd etter nasjonal lovgivning,
 - d) bare mottar og forvalter oppsparte midler for, og utgjør kilder til kreditt til, sine medlemmer, og
 - e) yter kreditt på grunnlag av en årlig effektiv rente som er lavere enn den som gjelder i markedet eller er underlagt et tak fastsatt i nasjonal lovgivning,

og der medlemskap er begrenset til personer som er bosatt eller ansatt på et bestemt sted eller ansatte og pensjonerte ansatte hos en bestemt arbeidsgiver, eller til personer som oppfyller andre kvalifikasjoner fastsatt i henhold til nasjonal lovgivning som grunnlag for å anse at det foreligger et felles bånd mellom medlemmene.

Medlemsstatene kan fra anvendelsen av dette direktiv unnta kredittavtaler inngått av en slik organisasjon der den samlede verdien av alle eksisterende kredittavtaler som organisasjonen har inngått, er ubetydelig i tilknytning til den samlede verdien av alle eksisterende kredittavtaler i den medlemsstat der organisasjonen er basert, og den samlede verdien av alle eksisterende kredittavtaler som alle slike organisasjoner i vedkommende medlemsstat har inngått, er mindre enn 1 % av den samlede verdien av alle eksisterende kredittavtaler som er inngått i vedkommende medlemsstat.

Medlemsstatene skal hvert år gjennomgå om vilkårene for anvendelse av slike unntak fortsatt foreligger og treffe tiltak for å trekke tilbake unntaket når de anser at vilkårene ikke lenger er oppfylt.
 6. Medlemsstatene kan fastsette at bare artikkel 1–4, 6, 7, 9, artikkel 10 nr. 1, bokstav a)–i) samt bokstav l) og r) i artikkel 10 nr. 2, artikkel 10 nr. 4 og artikkel 11, 13, 16 og artikkel 18–32 får anvendelse på kredittavtaler som fastsetter ordninger som avtales mellom kredittyster og forbruker med hensyn til metoder for betalingsutsettelse eller tilbakebetaling, der forbrukeren allerede misligholder den opprinnelige kredittavtalen og der
 - a) slike ordninger med sannsynlighet vil avverge muligheten for rettergang for slikt mislighold, og
 - b) forbrukeren med dette ikke vil bli underlagt vilkår som er mindre gunstige enn de som er fastsatt i den opprinnelige kredittavtalen.

Dersom kredittavtalen imidlertid faller inn under virkeområdet til nr. 3, får bare bestemmelsene i nevnte nr. anvendelse.

⁹ EUT L 145 av 30.04.2004, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 2008/10/EF (EUT L 76 av 19.03.2008, s. 33).

Artikkel 3**Definisjoner**

I dette direktiv menes med:

- a) «forbruker» enhver fysisk person som i transaksjoner som omfattes av dette direktiv opptrer utenfor rammen av sin yrkesvirksomhet,
- b) «kredittyter» en fysisk eller juridisk person som yter eller lover å yte kreditt som et ledd i sin ervervsmessige virksomhet,
- c) «kredittavtale» en avtale der en kredittyter til en forbruker yter eller lover å yte kreditt i form av en betalingsutsettelse, et lån eller en annen tilsvarende form for finansiell ytelse, bortsett fra avtaler som gjelder løpende ytelse av tjenester eller levering av varer av samme art, der forbrukeren betaler i avdrag for slike tjenester eller varer så lenge disse ytes eller leveres,
- d) «kassakredittordning» en eksplisitt kredittavtale der en kredittyter for en forbruker gjør tilgjengelig midler som overstiger innestående på forbrukerens foliokonto,
- e) «overtrekk» en stilltiende aksept av overtrekk der en kredittyter for en forbruker gjør tilgjengelig midler som overstiger innestående på forbrukerens foliokonto eller den avtalte kassakreditten,
- f) «kredittformidler» en fysisk eller juridisk person som ikke opptrer som kredittyter og som et ledd i sin ervervsmessige virksomhet og mot et gebyr, som kan være i form av penger eller annen avtalt form for finansiell ytelse,
 - i. legger fram eller tilbyr kredittavtaler til forbrukere,
 - ii. bistår forbrukere ved å påta seg forberedende arbeid med hensyn til andre kredittavtaler enn de som er omhandlet i punkt (i) foran, eller
 - iii. inngår kredittavtaler med forbrukere på vegne av kredittyter,
- g) «samlede kredittkostnader for forbrukeren» alle kostnader, inkludert renter, kommisjoner, skatter og alle andre typer av gebyrer som forbrukeren må betale i forbindelse med kredittavtalen og som er kjent for kredittyter, bortsett fra kostnader til notarius publicus; kostnader med hensyn til tilleggstjenester knyttet til kredittavtalen, særlig forsikringspremier, omfattes også dersom inngåelse av en tilleggs tjenestekontrakt er obligatorisk for å oppnå kreditten eller oppnå denne på de vilkår og betingelser som den er markedsført under,
- h) «samlet beløp som forbrukeren skal betale» summen av de samlede beløpene for kreditten og de samlede kostnadene for kreditten for forbrukeren,
 - i) «effektiv årlig rente» forbrukerens samlede kredittkostnader uttrykt som en årlig prosentandel av det samlede kredittbeløpet, og der dette er relevant, inkludert de kostnader som omhandles i artikkel 19 nr. 2,
 - j) «lånerente» renten uttrykt som en fast eller variabel prosentandel anvendt på årsbasis av det trukkede kredittbeløpet,
 - k) «fast lånerente» det at kredittyter og forbruker avtaler i kredittavtalen én lånerente for hele kredittavtalens varighet eller flere lånerenter for delperioder som utelukkende benytter en fast bestemt rentesats. Dersom ikke alle lånerenter blir fastsatt i kredittavtalen, skal lånerenten anses for å bare være fast for de delperiodene der lånerentene er fastsatt utelukkende ved en fast særlig rentesats avtalt ved inngåelsen av kredittavtalen,
 - l) «samlet kredittbeløp» taket eller de samlede summene som blir gjort tilgjengelig i henhold til en kredittavtale,
 - m) «varig medium» enhver innretning som gjør forbrukeren i stand til å lagre opplysninger som er rettet personlig til denne og på en slik måte at dette i framtiden vil være tilgjengelig i en periode som er tilstrekkelig for opplysningenes formål og som tillater uendret gjengiving av de lagrede opplysningene,
 - n) «avtale om tilknyttet kreditt» en kredittavtale der
 - i. den aktuelle kreditten utelukkende tjener til å finansiere en avtale om levering av bestemte varer eller ytelse av en særlig tjeneste, og
 - ii. disse to avtalene fra et objektivt synspunkt utgjør en forretningsmessig enhet, denne enheten skal anses for å foreligge når leverandøren eller tjenesteyteren selvfinansierer kreditten for forbrukeren eller, dersom kreditten finansieres av en tredjemann, når kredittyter benytter tjenestene til leverandøren eller tjenesteyteren i forbindelse med inngåelsen eller utarbeidelsen av kredittavtalen, eller når de særlige varene eller ytelsen av en særlig tjeneste er eksplisitt angitt i kredittavtalen.

Kapittel II

Opplysninger og praksis forut for inngåelsen av kredittavtalen

Artikkel 4

Standardopplysninger som skal inngå i reklamen

1. All reklame vedrørende kredittavtaler som angir en rentesats eller andre tall knyttet til kredittens kostnad for forbrukeren, skal inneholde standardopplysninger i samsvar med denne artikkel.

Denne plikten kommer ikke til anvendelse der nasjonal lovgivning krever at det oppgis en effektiv årlig rente i reklame som vedrører kredittavtaler som ikke angir noen rentesats eller tall knyttet til kredittkostnadene for forbrukeren i henhold til første nummer.

2. Standardopplysningene skal gis på en klar, konsis og tydelig måte ved hjelp av et representativt eksempel og omfatte følgende:
 - a) Lånerenten, fast eller variabel eller begge deler, sammen med detaljer om eventuelle omkostninger som er inkludert i de samlede kredittkostnadene for forbrukeren,
 - b) samlet kredittbeløp,
 - c) effektiv årlig rente, men når det dreier seg om en kredittavtale av den art som er omhandlet i artikkel 2 nr. 3, kan medlemsstatene bestemme at effektiv årlig rente ikke trenger å oppgis,
 - d) dersom dette er relevant, kredittavtalens varighet,
 - e) i tilfeller der en kreditt er i form av betalingsutsettelse for bestemte varer eller tjenester, kontantprisen og beløpet for en eventuell forhåndsbetaling, samt
 - f) dersom det er relevant, samlet beløp som forbrukeren skal betale og avdragsbeløpet.
3. Når inngåelsen av en kontrakt vedrørende en tilleggstjeneste knyttet til kredittavtalen, særlig når det gjelder forsikring, er obligatorisk for å oppnå kreditten eller for å oppnå kreditten på de vilkår og betingelser som er markedsført, og kostnaden ved denne tilleggs tjenesten ikke kan fastsettes på forhånd, skal plikten til å inngå vedkommende kontrakt også angis på en klar, konsis og tydelig måte, sammen med effektiv årlig rente.
4. Denne artikkel berører ikke direktiv 2005/29/EF.

Artikkel 5

Opplysninger før kontrakt inngås

1. I god tid før forbrukeren er bundet av en kredittavtale eller et tilbud om en kredittavtale, skal kredittyster og eventuelt kredittformidler, på grunnlag av kredittens vilkår og betingelser som tilbys av kredittyster, samt eventuelt de preferansene som er uttrykt og de opplysningene som er gitt av forbrukeren, gi forbrukeren de opplysningene som er nødvendig for å kunne sammenligne ulike tilbud og ta en velfundert avgjørelse om en kredittavtale skal inngås eller ikke. Slike opplysninger, på papir eller annet varig medium, skal gis ved hjelp av skjemaet for standardiserte europeiske opplysninger om forbrukerkreditt i vedlegg II. Kredittyster skal anses for å ha oppfylt opplysningskravene i dette nummer og i artikkel 3 nr. 1 og nr. 2 i direktiv 2002/65/EF dersom denne har gitt opplysningene i skjemaet for de standardiserte europeiske opplysningene om forbrukerkreditt.

Opplysningene det gjelder, skal angi

- a) typen kreditt,
- b) identiteten og den geografiske adressen til kredittyster, samt eventuelt identitet og geografisk adresse til den involverte kredittformidleren,
- c) det samlede kredittbeløpet og vilkårene for utnyttelse av kreditten,
- d) kredittavtalens varighet,
- e) i tilfeller av en kreditt i form av betalingsutsettelse for bestemte varer eller tjenester og avtaler om tilknyttet kreditt, vedkommende varer eller tjenester og deres kontantpris,
- f) lånerenten, betingelsene for anvendelsen av lånerenten og, der dette er tilgjengelig, en indeks eller referanserente som er relevant for den opprinnelige lånerenten, samt tidsrom, betingelser og framgangsmåte for endring av lånerenten; dersom forskjellige lånerenter får anvendelse under ulike omstendigheter, de forannevnte opplysningene for alle relevante rentesatser,
- g) effektiv årlig rente og samlet beløp som forbrukeren skal betale, illustrert ved hjelp av et representativt eksempel som nevner alle forutsetningene som er benyttet for å beregne vedkommende rente; i tilfeller der forbrukeren har informert kredittyster om en eller flere bestanddeler av sin foretrukne kreditt, som for eksempel kredittavtalens varighet og det samlede kredittbeløpet, skal kredittyster ta hensyn til disse opplysningene; dersom en kredittavtale gir ulike måter for

- utnyttelse av kreditten med ulike omkostninger eller lånerenter og kredittyster benytter seg av forutsetningen i bokstav b) i del II i vedlegg I, skal denne indikere at andre ordninger for utnyttelse av kreditten for denne typen kredittavtale kan føre til høyere effektive årlige renter,
- h) beløpet for , antallet og hyppigheten til betalinger som skal foretas av forbrukeren og, der dette er hensiktsmessig og med sikte på tilbakebetaling, i hvilken rekkefølge betalinger vil bli fordelt på ulike utestående balanser som belastes med ulike lånesatser,
 - i) der dette er relevant, omkostningene for å opprettholde en eller flere konti som registrerer både betalingstransaksjoner og utnyttelsen av kreditten, med mindre det er frivillig å åpne konto, sammen med omkostningene for å benytte et betalingsmiddel for både betalingstransaksjoner og utnyttelsen av kreditten, samt alle andre omkostninger som følger av kredittavtalen og under hvilke betingelser disse omkostningene kan endres,
 - j) der dette er relevant, om det foreligger kostnader som skal betales av forbrukeren til notarius publicus ved inngåelsen av kredittavtalen,
 - k) en eventuell plikt til å inngå en kontrakt om tilleggstjenester knyttet til kredittavtalen, særlig en forsikringspolise, der inngåelse av en slik kontrakt er obligatorisk for å oppnå kreditten eller for å oppnå kreditten på de vilkår og betingelser som er markedsført,
 - l) den rentesats som er relevant i tilfelle av for sene betalinger og ordninger for justeringer av denne, samt, der dette er relevant, eventuelle omkostninger som skal betales for mislighold,
 - m) en advarsel vedrørende konsekvensene av manglende betalinger,
 - n) der dette er relevant, hvilken sikkerhetsstillelse som kreves,
 - o) hvorvidt det foreligger en angrerett eller ikke,
 - p) retten til førtidig tilbakebetaling, samt, der dette er relevant, opplysninger vedrørende kredittysters rett til kompensasjon og hvordan slik kompensasjon skal fastsettes i samsvar med artikkel 16,
 - q) forbrukerens rett til å bli informert umiddelbart og kostnadsfritt, i henhold til artikkel 9 nr. 2, om resultatet av et informasjonssøk i en database som er utført for å vurdere forbrukerens kredittverdighet,
 - r) forbrukerens rett til å få, på anmodning og kostnadsfritt, et eksemplar av utkastet til kredittavtale. Denne bestemmelsen får ikke anvendelse dersom kredittyster på tidspunktet for anmodningen ikke er villig til å gå videre med inngåelse av kredittavtalen med forbrukeren, og
 - s) dersom dette er relevant, i hvilket tidsrom før avtalen inngås kredittyster er bundet av opplysningene som er gitt.
- Alle tilleggsopplysninger som kredittyster måtte gi til forbrukeren, skal gis i et separat dokument som kan vedlegges skjemaet for standardiserte europeiske opplysninger om forbrukerkreditt.
2. I tilfeller der kommunikasjonen har skjedd via telefon, som omhandlet i artikkel 3 nr. 3 i direktiv 2002/65/EF, skal beskrivelsen av de viktigste egenskapene til den finansielle tjenesten som skal ytes i henhold til annet strekpunkt i artikkel 3 nr. 3 bokstav b) i nevnte direktiv, omfatte minst de punkter som er omhandlet i bokstav c), d), e), f) og h) i nr. 1 i denne artikkel, sammen med effektiv årlig rente illustrert ved hjelp av et representativt eksempel, samt samlet beløp som forbrukeren skal betale.
 3. Dersom avtalen er inngått på forbrukerens anmodning ved hjelp av et eller flere fjernkommunikasjonsmidler som gjør at opplysningene ikke kan gis i samsvar med nr. 1, særlig det tilfellet som er omhandlet i nr. 2, skal kredittyster gi forbrukeren de fullstendige opplysningene som skal gis før avtalen inngås ved hjelp av skjemaet for standardiserte europeiske opplysninger om forbrukerkreditt umiddelbart etter inngåelsen av kredittavtalen.
 4. På anmodning skal forbrukeren, i tillegg til å motta de standardiserte europeiske opplysningene om forbrukerkreditt, kostnadsfritt få et eksemplar av utkastet til kredittavtale. Denne bestemmelsen får ikke anvendelse dersom kredittyster på tidspunktet for anmodningen ikke er villig til å gå videre med inngåelse av kredittavtalen med forbrukeren.
 5. I tilfelle av en kredittavtale der betalinger som er foretatt av forbrukeren ikke fører til en umiddelbar tilsvarende nedbetaling av det samlede kredittbeløpet, men benyttes til å bygge opp kapital i løpet av de perioder og under de vilkår som er fastsatt i kredittavtalen eller i en tilleggsavtale, skal de opplysningene som kreves for kontrakten inngås i henhold til nr. 1, inneholde en klar og konsis erklæring om at slike kredittavtaler ikke utgjør noen garanti for tilbakebetaling av det samlede kredittbeløpet som er utnytt-

tet av kreditten i henhold til kredittavtalen, med mindre en slik garanti er gitt.

6. Medlemsstatene skal sikre at kredittyttere og eventuelle kredittformidlere gir fyllestgjørende forklaringer til forbrukeren, slik at forbrukeren settes i stand til å vurdere om den foreslåtte kredittavtalen er tilpasset forbrukerens behov og finansielle situasjon, eventuelt ved å forklare de opplysningene som skal gis før kontrakten inngås i samsvar med nr. 1, de viktigste særtrekke- ne ved de foreslåtte produktene og de særlige virkningene de måtte ha for forbrukeren, herunder konsekvensene av forbrukerens mislighold av betalingen. Medlemsstatene kan tilpasse hvordan og i hvilket omfang slik bistand skal gis, samt hvem bistanden skal gis av, til de særlige omstendighetene ved situasjonen der kredittavtalen tilbys, den personen den blir tilbudt til og hvilken type kreditt som tilbys.

Artikkel 6

Krav til opplysninger før kontrakt inngås for visse kredittavtaler i form av en kassakreditt- ordning og for visse særlige kredittavtaler

1. I god tid før forbrukeren blir bundet av en kredittavtale eller et tilbud vedrørende en kredittavtale som omhandlet i artikkel 2 nr. 3, 5 eller 6, skal kredittytter og eventuelt kredittformidler, på grunnlag av kredittens vilkår og de betingelser som tilbys av kredittytter, samt eventuelt de preferansene som er uttrykt og de opplysningene som er gitt av forbrukeren, gi forbrukeren de opplysningene som er nødvendig for å kunne sammenligne ulike tilbud og ta en velfundert avgjørelse om en kredittavtale skal inngås eller ikke.

Opplysningene det gjelder, skal angi

- typen kreditt,
- identiteten og den geografiske adressen til kredittytteren, samt eventuelt identiteten og den geografiske adressen til den involverte kredittformidleren,
- det samlede kredittbeløpet,
- kredittavtalens varighet,
- lånerenten; de betingelser som styrer anvendelsen av vedkommende rente, en eventuell indeks eller referanserente som er relevant for den opprinnelige lånerenten, de omkostninger som er relevante fra det tidspunktet kredittavtalen blir inngått, samt og der dette er relevant, under hvilke betingelser disse omkostningene kan endres,
- den effektive årlige renten, illustrert ved hjelp av et representativt eksempel som nev-

ner alle forutsetningene som er benyttet for å beregne vedkommende rente,

- g) betingelser og fremgangsmåte for å bringe kredittavtalen til opphør,
- h) når det gjelder kredittavtaler som omhandlet i artikkel 2 nr. 3 og der dette er relevant, en indikasjon om at forbrukeren når som helst kan bli anmodet om å betale tilbake hele kredittbeløpet,
- i) den renten som er relevant i tilfelle av for se- ne betalinger og ordninger for justeringer av denne, samt, der dette er relevant, eventuelle omkostninger som skal betales ved mislighold,
- j) forbrukerens rett til å bli informert umiddelbart og kostnadsfritt, i henhold til artikkel 9 nr. 2, om resultatet av et informasjonssøk i en database som er utført for å vurdere forbrukerens kredittverdighet,
- k) når det gjelder kredittavtaler som omhandlet i artikkel 2 nr. 3, opplysninger om de omkostninger som er relevant fra det tidspunktet slike avtaler blir inngått og, dersom dette er relevant, under hvilke betingelser disse omkostningene kan endres,
- l) dersom dette er relevant, i hvilket tidsrom før avtalen inngås kredittytter er bundet av opplysningene som er gitt.

Slike opplysninger skal gis på papir eller annet varig medium, og alle opplysninger skal være like tydelig angitt. Opplysningene kan gis ved hjelp av skjemaet for standardiserte europeiske opplysninger om forbrukerkreditt i vedlegg III. Kredittytteren skal anses for å ha oppfylt opplysningskravene i dette nummer og i artikkel 3 nr. 1 og 2 i direktiv 2002/65/EF dersom denne har gitt opplysningene i skjemaet for standardiserte europeiske opplysninger om forbrukerkreditt.

- Når det gjelder en kredittavtale av den art som er omhandlet i artikkel 2 nr. 3, kan medlemsstatene bestemme at effektiv årlig rente ikke trenger å oppgis.
- Når det gjelder en kredittavtale som omhandlet i artikkel 2 nr. 5 og 6, skal de opplysningene som gis til forbrukeren i samsvar med nr. 1 i denne artikkel også omfatte
 - beløpet for, antallet og hyppigheten av betalinger som skal foretas av forbrukeren og, der dette er hensiktsmessig, i hvilken rekkefølge betalinger vil bli fordelt på ulike utestående balanser som belastes med ulike lånesatser med sikte på tilbakebetaling, og
 - retten til førtidig tilbakebetaling, samt, der dette er relevant, opplysninger vedrørende

kredittytters rett til kompensasjon og hvordan slik kompensasjon skal fastsettes.

Dersom kredittavtalen imidlertid faller inn under virkeområdet til artikkel 2 nr. 3, får bare bestemmelsene i nr. 1 i denne artikkel anvendelse.

4. I tilfeller der kommunikasjonen har skjedd via telefon og der forbrukeren anmoder om at kassakredittordningen blir gjort tilgjengelig med umiddelbar virkning, skal imidlertid beskrivelsen av de viktigste egenskapene ved den finansielle tjenesten minst omfatte de elementene som er omhandlet i bokstav c), e), f) og h) i nr. 1. I kredittavtaler av den art som er omhandlet i nr. 3, skal beskrivelsen av de viktigste egenskapene i tillegg inneholde en nærmere angivelse av kredittavtalens varighet.
5. Uten hensyn til unntaket i artikkel 2 nr. 2 bokstav e) skal medlemsstatene minst anvende kravene i første setning i nr. 4 i denne artikkel på kredittavtaler i form av en kassakredittordning og der kreditten skal tilbakebetales innen én måned.
6. På anmodning skal forbrukeren, i tillegg til å få de opplysningene som er omhandlet i nr. 1–4, kostnadsfritt få et eksemplar av utkastet til kredittavtale som inneholder de kontraktmessige opplysningene som er omhandlet i artikkel 10 i den utstrekning nevnte artikkel er relevant. Denne bestemmelsen får ikke anvendelse dersom kredittyster på tidspunktet for anmodningen ikke er villig til å gå videre med inngåelse av kredittavtalen med forbrukeren.
7. Dersom avtalen er inngått på forbrukerens anmodning ved hjelp av et eller flere fjernkommunikasjonsmidler som gjør at opplysningene ikke kan gis i samsvar med nr. 1 og nr. 3, herunder de tilfeller som er omhandlet i nr. 4, skal kredittyster umiddelbart etter at kredittavtalen er inngått, oppfylle sine forpliktelser i henhold til nr. 1 og nr. 3 ved å gi forbrukeren de opplysningene som skal gis før avtalen inngås i henhold til artikkel 10, i den utstrekning nevnte artikkel får anvendelse.

Artikkel 7

Unntak fra kravene til opplysninger som skal gis før kontrakten inngås

Artikkel 5 og 6 kommer ikke til anvendelse på leverandører av varer eller tjenester som opptrer som kredittformidlere som en tilleggsfunksjon. Dette berører ikke kredittytters plikt til å påse at forbrukeren mottar de opplysningene som skal gis før kontrakten inngås og som er omhandlet i de nevnte artiklene.

Artikkel 8

Plikt til å vurdere forbrukerens kredittverdighet

1. Medlemsstatene skal, før inngåelsen av kredittavtalen, sikre at kredittyster vurderer forbrukerens kredittverdighet på grunnlag av tilstrekkelig informasjon, der denne på egnet måte er gitt av forbrukeren, samt der dette er nødvendig, på grunnlag av et informasjonssøk i en relevant database. Medlemsstater hvis lovgivning krever at kredittyster vurderer kredittverdigheten til forbrukere på grunnlag av et informasjonssøk i en relevant database, kan beholde dette kravet.
2. Medlemsstatene skal sikre at dersom partene avtaler å endre det samlede kredittbeløpet etter inngåelsen av kredittavtalen, skal kredittyster ajourføre sin finansielle informasjon som vedkommende har til disposisjon vedrørende forbrukeren og igjen vurdere forbrukerens kredittverdighet før det skjer en betydelig økning av det samlede kredittbeløpet.

Kapittel III

Databasetilgang

Artikkel 9

Databasetilgang

1. Alle medlemsstater skal i tilfelle av kreditt over landegrensene sikre tilgang for kredittyster fra andre medlemsstater til databaser som benyttes i vedkommende myndigheter for vurdering av forbrukerens kredittverdighet. Vilklarene for tilgang skal ikke innebære forskjellsbehandling.
2. Dersom en søknad om kreditt blir avvist på grunnlag av informasjonssøk i en database, skal kredittyster umiddelbart og uten omkostninger underrette forbrukeren om resultatet av et slikt informasjonssøk og om detaljene vedrørende den databasen der dette søket skjedde.
3. Opplysningene skal gis med mindre andre deler av Fellesskapets regelverk forbyr dette eller det er i strid med målsettinger for offentlig orden eller sikkerhet.
4. Denne artikkel berører ikke anvendelsen av europaparlaments- og rådsdirektiv 95/46/EF av 24. oktober 1995 om beskyttelse av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger¹⁰.

¹⁰ EFT L 281 av 23.11.1995, s. 31. Direktivet endret ved forordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 av 31.10.2003, s. 1).

*Kapittel IV***Opplysninger og rettigheter vedrørende kredittavtaler***Artikkel 10***Opplysninger som skal inkluderes i kredittavtaler**

1. Kredittavtaler skal settes opp på papir eller annet varig medium.

Alle kontraktspartene skal få et eksemplar av kredittavtalen. Denne artikkel berører ikke eventuelle nasjonale regler vedrørende gyldigheten av inngåelsen av kredittavtaler som er i overensstemmelse med fellesskapsretten.

2. Kredittavtalen skal på en klar og konsis måte angi
 - a) typen kreditt,
 - b) identitetene og de geografiske adressene til kontraktspartene, samt eventuelt identiteten og den geografiske adressen til den involverte kredittformidleren,
 - c) kredittavtalens varighet,
 - d) det samlede kredittbeløpet og vilkårene for utnyttelse av kreditten,
 - e) i tilfeller av en kreditt i form av betalingsutsettelse for bestemte varer eller tjenester, eller i tilfelle av avtaler om tilknyttet kreditt, vedkommende vare eller tjeneste og deres kontantpris,
 - f) lånerenten, betingelsene for anvendelsen av vedkommende rente og, der dette er tilgjengelig, en indeks eller referanserente som er relevant for den opprinnelige lånerenten, samt tidsrom, betingelser og framgangsmåter for endring av lånerenten; og dersom forskjellige lånerenter får anvendelse under ulike omstendigheter, de forannevnte opplysningene for alle relevante rentesatser,
 - g) effektiv årlig rente og det samlede beløpet som forbrukeren skal betale, beregnet på det tidspunkt kredittavtalen blir inngått, dessuten skal alle forutsetningene som er benyttet for å beregne vedkommende rente, også nevnes,
 - h) beløpet for, antallet og hyppigheten av betalinger som skal foretas av forbrukeren og, der dette er hensiktsmessig, i hvilken rekkefølge betalinger vil bli fordelt på ulike utestående balanser som belastes med ulike lånesatser med sikte på tilbakebetaling,
 - i) når det gjelder kapitalnedbetaling av en kredittavtale med fastsatt varighet, forbrukerens rett til på anmodning og uten omkost-

ninger når som helst i løpet av kredittavtalens varighet, å få en kontoutskrift i form av en nedbetalingstabell.

Nedbetalingstabellen skal vise skyldige betalinger samt de tidsrom og betingelser som er knyttet til betalingen av disse beløpene, dessuten skal tabellen inneholde en fordeling av hver tilbakebetaling som viser nedbetaling av kapitalen, hvilken rente som er beregnet på grunnlag av lånerenten og, der dette er relevant, eventuelle tilleggskostnader; i tilfeller der renten ikke er fast eller tilleggskostnadene kan endres i henhold til kredittavtalen, skal nedbetalingstabellen klart og konsist vise at opplysningene i tabellen bare vil være gyldige fram til et tidspunkt der lånerenten eller tilleggskostnadene blir endret i samsvar med kredittavtalen,

- j) dersom omkostninger og renter skal betales uten at det skjer en nedbetaling av kapitalen, en angivelse som viser de tidsrom og betingelser for betaling av renten og av eventuelle tilknyttede faste omkostninger og engangsomkostninger,
- k) der dette er relevant, omkostningene for å opprettholde en eller flere konti som registrerer både betalingstransaksjoner og utnyttelse av kreditten, med mindre det er frivillig å åpne konto, sammen med omkostningene for å benytte et betalingsmiddel for både betalingstransaksjoner og utnyttelse av kreditten, samt alle andre omkostninger som følger av kredittavtalen og hvilke betingelser som fører til at disse omkostningene kan endres,
- l) renten som er relevant i tilfelle av for sene betalinger og som er relevant på tidspunktet for inngåelse av kredittavtalen, dessuten ordningene for justering av denne, samt eventuelle omkostninger som skal betales ved mislighold,
- m) en advarsel vedrørende konsekvensene av manglende betalinger,
- n) der dette er relevant, en angivelse om at det skal betales gebyrer til notarius publicus,
- o) eventuell sikkerhet og forsikring som kreves,
- p) hvorvidt det foreligger en angrerett eller ikke, i hvilket tidsrom denne retten kan utøves og andre betingelser vedrørende utøvelsen av denne retten, herunder opplysninger vedrørende forbrukerens plikt til å betale den delen av kapitalen som er utnyttet og rentene i samsvar med artikkel 14 nr. 3 bokstav b), samt hvilket rentebeløp som skal betales per dag,

- q) opplysninger vedrørende de rettighetene som følger av artikkel 15, samt betingelsene for utøvelse av disse rettighetene,
 - r) retten til og framgangsmåten for førtidig tilbakebetaling, samt, der dette er relevant, opplysninger vedrørende kredittytters rett til kompensasjon og hvordan slik kompensasjon skal fastsettes,
 - s) framgangsmåten som skal følges ved utøvelse av retten til å si opp kredittavtalen,
 - t) om det foreligger noen utenrettslig klage- og erstatningsordning for forbrukeren, og dersom dette er tilfellet, metodene for å få tilgang til denne,
 - u) der dette er relevant, andre kontraktsmessige vilkår og betingelser,
 - v) der dette er relevant, navn og adresse på vedkommende tilsynsmyndighet.
3. Når nr. 2 bokstav i) får anvendelse, skal kredittyster uten omkostninger og når som helst i løpet av kredittavtalens varighet, gjøre en kontoutskrift i form av en nedbetalingstabell tilgjengelig for forbrukeren.
4. I tilfelle av en kredittavtale der betalinger foretatt av forbrukeren ikke fører til en umiddelbar tilsvarende nedbetaling av det samlede kredittbeløpet, men benyttes til å bygge opp kapital i løpet av de tidsrom og under de vilkår som er fastsatt i kredittavtalen eller i en tilleggsavtale, skal de opplysningene som kreves i henhold til nr. 2, inneholde en klar og konsis angivelse av om at slike kredittavtaler ikke utgjør noen garanti for tilbakebetaling av det samlede beløpet for utnyttelse av kreditten i henhold til kredittavtalen, med mindre en slik garanti er gitt.
5. Når det gjelder kredittavtaler i form av kassakredittordninger som omhandlet i artikkel 2 nr. 3, skal følgende angis på en klar og konsis måte:
- a) Typen kreditt,
 - b) identitetene og de geografiske adressene til kontraktspartene, samt eventuelt identiteten og den geografiske adressen til den involverte kredittformidleren,
 - c) kredittavtalens varighet,
 - d) det samlede kredittbeløpet og vilkårene for utnyttelse av kreditten,
 - e) lånerenten, betingelsene for anvendelsen av lånerenten og, der dette er tilgjengelig, en indeks eller referanserente som er relevant for den opprinnelige lånerenten, samt tidsrom, betingelser og framgangsmåte for endring av lånerenten; og dersom forskjellige lånerenter får anvendelse under ulike om-

- stendigheter, de forannevnte opplysningene for alle relevante rentesatser,
- f) effektiv årlig rente og de samlede kostnadene ved kreditten for forbrukeren, beregnet på det tidspunkt kredittavtalen blir inngått, dessuten alle de forutsetningene som er benyttet for å beregne vedkommende rente som omhandlet i artikkel 19 nr. 2 i sammenheng med artikkel 3 bokstav g) og i) skal nevnes, men medlemsstatene kan bestemme at den effektive årlige renten ikke trenger oppgis,
- g) en indikasjon om at forbrukeren på anfordring når som helst kan bli anmodet om å tilbakebetale det fulle kredittbeløpet,
- h) betingelser vedrørende utøvelse av angretten vedrørende kredittavtalen, og
- i) opplysninger om de omkostninger som er relevante fra det tidspunktet slike avtaler blir inngått og, dersom dette er relevant, under hvilke betingelser disse omkostningene kan endres.

Artikkel 11

Opplysninger om lånerenten

1. Der dette er relevant, skal forbrukeren bli underrettet om alle endringer i lånerenten, på papir eller annet varig medium, før endringen trer i kraft. Opplysningene skal angi beløpet for de betalingene som skal foretas etter at den nye lånerenten er trådt i kraft, og dersom antallet eller hyppigheten til betalingene blir endret, nærmere detaljer om dette.
2. Partene kan imidlertid i kredittavtalen avtale at opplysningene omhandlet i nr. 1 skal gis til forbrukeren jevnlig i tilfeller der endringen i lånerenten skyldes en endring i en referanserente, den nye referanserenten blir offentliggjort med egnede midler og opplysningene vedrørende den nye referanserenten også er tilgjengelige i kredittytters forretningslokaler.

Artikkel 12

Plikter i forbindelse med kredittavtaler i form av en kassakredittordning

1. Når en kredittavtale omfatter kreditt i form av en kassakredittordning, skal forbrukeren jevnlig holdes underrettet ved hjelp av en kontoutskrift, på papir eller annet varig medium, med følgende innhold:
 - a) Det nøyaktige tidsrommet som kontoutskriften gjelder for,

- b) beløp og datoer for utnyttelse av kreditten,
 - c) saldo fra forrige utskrift, og tidspunktet for denne,
 - d) den nye saldoen,
 - e) datoer og beløp for betalinger foretatt av forbrukeren,
 - f) den anvendte lånerenten,
 - g) eventuelle omkostninger som er anvendt,
 - h) der dette er relevant, minstebeløpet som kan innbetales.
2. I tillegg skal forbrukeren bli underrettet, på papir eller annet varig medium, om alle økninger av lånerenten eller av omkostninger som skal betales, før vedkommende endring trer i kraft.

Partene kan imidlertid avtale i kredittavtalen at opplysningene vedrørende endringer i lånerenten skal gis til forbrukeren på den måte som er fastsatt i nr. 1 i tilfeller der endringen i lånerenten skyldes en endring i en referanserente, den nye referanserenten blir offentliggjort ved egnede midler og opplysningene vedrørende den nye referanserenten også er tilgjengelige i kredittyterens forretningslokaler.

Artikkel 13

Åpne kredittavtaler

1. Forbrukeren kan når som helst og uten omkostninger benytte seg av en standard oppsigelse av en åpen kredittavtale, med mindre partene har avtalt en oppsigelsesfrist. En slik frist skal ikke overstige én måned.

Dersom dette er avtalt i kredittavtalen, kan kredittyter benytte seg av en standard oppsigelse av en åpen kredittavtale ved å gi forbrukeren minst to måneders varsel på papir eller annet varig medium.

2. Dersom det er avtalt i kredittavtalen, kan kredittyter ut fra objektivt begrunnede hensyn si opp forbrukerens rett til å benytte seg av kreditten med hensyn til en åpen kredittavtale. Kredittyter skal underrette forbrukeren om oppsigelsen og grunnene til denne på papir eller annet varig medium, om mulig før oppsigelsen og senest umiddelbart etter denne, med mindre andre deler av Fellesskapets regelverk forbyr kredittyter å gjøre dette eller dette er i strid med målsettinger for offentlig orden eller sikkerhet.

Artikkel 14

Angrerett

1. Forbrukeren skal i et tidsrom på 14 kalenderdager kunne gå fra kredittavtalen uten å oppgi noen grunn for dette.

Tidsrommet for angreretten skal begynne

- a) enten fra den dag kredittavtalen inngås, eller
 - b) fra den dag forbrukeren mottar kontraktsvilkårene og opplysninger i samsvar med artikkel 10, dersom dette tidspunktet er senere enn den dato som er omhandlet i bokstav a) i dette nr.
2. Der det ved en avtale om tilknyttet kreditt som definert i artikkel 3 bokstav n) allerede er fastsatt i nasjonal lovgivning på tidspunktet for dette direktivs ikrafttredelse at midler ikke kan gjøres tilgjengelig for forbrukeren før utløpet av et nærmere fastsatt tidsrom, kan medlemsstatene unntaksvis bestemme at tidsrommet omhandlet i nr. 1 i denne artikkel kan reduseres til denne særlige perioden på eksplisitt anmodning fra forbrukeren.
3. Dersom forbrukeren utøver sin angrerett, skal denne
- a) for å gi fragåelsen virkning før utløpet av fristen omhandlet i nr. 1, varsle kredittyter om dette i samsvar med opplysningene gitt av kredittyter i henhold til artikkel 10 nr. 2 bokstav p) på en måte som kan godtgjøres i samsvar med nasjonal lovgivning. Fristen skal anses for å være overholdt dersom varselet, dersom dette er på pair eller annet varig medium som er tilgjengelig for kredittyter, er avsendt før fristen utløper, og
 - b) betale til kredittyter den kapital og de renter som er påløpt fra det tidspunkt kreditten ble benyttet og fram til det tidspunkt kapitalen blir tilbakebetalt, uten unødig opphold og senest 30 kalenderdager etter at forbrukeren har sendt varselet om at forbrukeren går fra avtalen til kredittyteren. Rentene skal regnes på grunnlag av den avtalte lånerenten. Kredittyter skal ikke ha rett til annen kompensasjon fra forbrukeren når denne benytter seg av angreretten, bortsett fra kompensasjon for eventuelle omkostninger som er betalt av kredittyter til et offentlig forvaltningsmessig organ og som ikke tilbakebetales.
4. Dersom en tilleggstjeneste knyttet til kredittavtalen blir levert av kredittyter eller av en tredjemand på grunnlag av en avtale mellom tredjemand og kredittyter, skal forbrukeren ikke lenger være bundet av kontrakten for denne tilleggstjenesten dersom forbrukeren utøver sin angrerett vedrørende kredittavtalen i samsvar med denne artikkel.
5. Dersom forbrukeren har en angrerett i henhold til nr. 1, 3 og 4, kommer artikkel 6 og 7 i direktiv

2002/65/EF og artikkel 5 i rådsdirektiv 85/577/EØF av 20. desember 1985 om forbrukervern ved avtaler som inngås et annet sted enn på den næringsdrivendes faste forretningssted¹¹ ikke til anvendelse.

6. Medlemsstatene kan bestemme at nr. 1–4 i denne artikkel ikke kommer til anvendelse på kredittavtaler som etter lovgivningen skal inngås gjennom tjenestene til en notarius publicus, forutsatt at denne bekrefter at forbrukeren er garantert de rettigheter som er fastsatt i henhold til artikkel 5 og 10.
7. Denne artikkel berører ikke bestemmelser i nasjonal lovgivning som fastsetter at oppfyllelsen av kontrakten ikke kan påbegynnes før etter et nærmere fastsatt tidsrom.

Artikkel 15

Avtaler om tilknyttet kreditt

1. Når forbrukeren har utøvd en angrerett, basert på fellesskapsretten vedrørende en kontrakt for levering av varer eller tjenester, skal denne ikke lenger være bundet av en avtale om tilknyttet kreditt.
2. Når varene eller tjenestene som omfattes av en avtale om tilknyttet kreditt, ikke blir levert eller bare blir delvis levert eller ikke er i overensstemmelse med kontrakten for leveringen av disse, skal forbrukeren ha rett til å ta rettslige skritt mot kredittgiver dersom forbrukeren har tatt rettslige skritt mot leverandøren, men uten å oppnå det vedkommende var berettiget til i overensstemmelse med lovgivningen eller kontrakten for levering av varer eller tjenester. Medlemsstatene skal fastsette i hvilket omfang og under hvilke betingelser slike rettslige skritt skal kunne tas.
3. Denne artikkel berører ikke nasjonale regler som gjør kredittgiver solidarisk ansvarlig med hensyn til krav som forbrukeren måtte ha mot leverandøren i tilfeller der kjøp av varer eller tjenester fra leverandøren er finansiert ved en kredittavtale.

Artikkel 16

Tilbakebetaling før tiden

1. Forbrukeren skal ha rett til når som helst å fullt ut eller delvis oppfylle sine forpliktelser i henhold til en kredittavtale. I slike tilfeller skal forbrukeren ha rett til en reduksjon i den samlede kostnaden for kreditten, der en slik reduksjon

består av rentene og kostnadene for den gjenværende delen av kontraktens varighet.

2. I tilfeller av førtidig tilbakebetaling av kreditt skal kredittgiver ha rett til rettferdig og objektivt begrunnet kompensasjon for mulige kostnader som er direkte knyttet til den førtidige tilbakebetalingen av kreditten, forutsatt at denne tilbakebetalingen faller innenfor et tidsrom der lånerenten er fast.

Slik kompensasjon kan ikke overstige 1 % av det førtidige tilbakebetalte kredittbeløpet, dersom tidsrommet mellom den førtidige tilbakebetalingen og den avtalte oppsigelsen av kredittavtalen overstiger ett år. Dersom dette tidsrommet ikke overstiger ett år, kan kompensasjonen ikke overstige 0,5 % av det førtidige tilbakebetalte kredittbeløpet.

3. Kompensasjon for førtidig tilbakebetaling skal ikke kunne kreves
 - a) dersom tilbakebetalingen er foretatt i henhold til en forsikringskontrakt som er ment å utgjøre en tilbakebetalingsgaranti for kreditten,
 - b) når det gjelder kassakredittordninger, eller
 - c) dersom tilbakebetalingen faller innenfor et tidsrom der lånerenten ikke er fast.
4. Medlemsstatene kan bestemme at
 - a) kompensasjon som nevnt bare kan kreves av kredittgiver på betingelse av at beløpet for den førtidige tilbakebetalingen overstiger den terskelen som er definert av nasjonal lovgivning. Denne terskelen skal ikke overstige 10 000 euro innenfor en 12-månedersperiode,
 - b) kredittgiver unntaksvis kan kreve en høyere kompensasjon dersom denne kan bevise at det tap denne led på grunn av førtidig tilbakebetaling, overstiger det beløp som er fastsatt i henhold til nr. 2.

Dersom kompensasjonen som kreves av kredittgiver, overstiger det tap som faktisk er lidet, kan forbrukeren kreve en tilsvarende reduksjon.

I dette tilfelle skal tapet bestå av differansen mellom den opprinnelig avtalte renten og den renten som kredittgiver kan låne ut det førtidige tilbakebetalte beløpet i markedet til på tidspunktet for den førtidige tilbakebetalingen, og skal ta hensyn til innvirkningen av førtidig tilbakebetaling på administrative kostnader.

5. Slik kompensasjon skal ikke overstige rentebeløpet som forbrukeren måtte ha betalt i løpet av tidsrommet mellom den førtidige tilbakebetalingen og det avtalte tidspunktet for oppsigelsen av kredittavtalen.

¹¹ EFT L 372 av 31.12.1985, s. 31.

Artikkel 17

Overdragelse av rettigheter

1. I tilfelle av overdragelse til tredjemann av kredittytters rettigheter i henhold til en kredittavtale eller selve avtalen, skal forbrukeren overfor den overtakende part kunne gjøre gjeldende enhver innsigelse som forbrukeren hadde tilgang til overfor den opprinnelige kreditttakeren, herunder motregning når dette er tillatt i vedkommende medlemsstat.
2. Forbrukeren skal holdes underrettet om overdragelser som omhandlet i nr. 1 unntatt i tilfeller der den opprinnelige kreditttakeren, etter avtale med den overtakende part, fortsatt betjener kreditten *vis-à-vis* forbrukeren.

Artikkel 18

Overtrekk

1. I tilfelle av en avtale om å åpne en foliokonto, og der det er en mulighet for at forbrukeren tillates å overtrekke kontoen, skal avtalen i tillegg inneholde de opplysningene som omhandles i artikkel 6 nr. 1 bokstav e). Kreditttaker skal i alle tilfeller jevnlig gi slike opplysninger på papir eller annet varig medium.
2. I tilfelle av et betydelig overtrekk som overstiger et tidsrom på en måned, skal kreditttaker uten opphold underrette forbrukeren, på papir eller annet varig medium,
 - a) om overtrekket,
 - b) om beløpet det gjelder,
 - c) om lånerenten,
 - d) om eventuelle relevante sanksjoner, omkostninger eller renter ved etterskuddsbetalinger.
3. Denne artikkel berører ikke regler i nasjonal lovgivning som krever at kreditttaker tilbyr en annen type kredittprodukt når varigheten av overtrekket er betydelig.

Kapittel V

Årlig effektiv rente

Artikkel 19

Beregning av den effektive årlige renten

1. Den effektive årlige renten, som på årsbasis tilsvarer nåverdien av alle nåværende eller framtidige forpliktelser (kredittutnyttelse, tilbakebetalinger og omkostninger), avtalt mellom kreditttaker og forbruker, skal beregnes i samsvar med den matematiske formel i del 1 i vedlegg I.

2. For beregningen av den effektive årlige renten skal forbrukerens samlede kostnadene ved kreditten fastsettes, med unntak av eventuelle omkostninger som forbrukeren skal betale for eventuell manglende oppfyllelse av sine forpliktelser fastsatt i kredittavtalen, samt andre omkostninger enn kjøpsprisen, som når det gjelder kjøp av varer eller tjenester, som forbrukeren må betale enten transaksjonen skjer kontant eller på kreditt.

Kostnadene ved å opprettholde en konto som registrerer både betalingstransaksjoner og kredittutnyttelse, kostnadene ved å benytte et betalingsmiddel for både betalingstransaksjoner og kredittutnyttelse og andre kostnader knyttet til betalingstransaksjoner skal inkluderes i forbrukerens samlede kredittkostnader, med mindre åpningen av en konto er frivillig og kostnadene ved kontoen klart og atskilt er vist i kredittavtalen eller i annen avtale inngått med forbrukeren.

3. Beregningen av den effektive årlige renten skal foretas ut fra den forutsetning at kredittavtalen fortsatt er gyldig i det avtalte tidsrommet og at kreditttaker og forbruker oppfyller sine forpliktelser i henhold til vilkårene og fristene i kredittavtalen.
4. Når det gjelder kredittavtaler som inneholder klausuler som tillater variasjoner i lånerenten og, der dette er relevant, omkostninger som inngår i den effektive årlige renten, men som ikke kan beregnes på beregningstidspunktet, skal den effektive årlige renten beregnes ut fra den forutsetning at lånerenten og andre omkostninger vil være faste i forhold til det opprinnelige nivået og fortsatt vil være relevant fram til avslutningen av kredittavtalen.
5. Der dette er nødvendig kan i tillegg forutsetningene i vedlegg I benyttes ved beregning av den effektive årlige renten.

Dersom forutsetningene i denne artikkel og i del II i vedlegg I ikke er tilstrekkelig til å beregne den effektive årlige renten på en enhetlig måte eller ikke lenger er tilpasset den kommersielle situasjonen på markedet, kan Kommisjonen fastsette nødvendige ytterligere forutsetninger for beregning av den effektive årlige renten, eller endre eksisterende forutsetninger. Disse tiltakene som er ment å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv, skal vedtas i samsvar med framgangsmåten med forskriftskomiteé med kontroll som omhandlet i artikkel 25 nr. 2.

*Kapittel VI***Kredittyttere og kredittformidlere***Artikkel 20***Regulering av kredittyttere**

Medlemsstatene skal påse at det blir ført tilsyn med kredittyttere av et organ eller en myndighet som er uavhengig av finansinstitusjoner, eller at kredittyttere blir lovregulert. Dette berører ikke direktiv 2006/48/EF.

*Artikkel 21***Visse plikter for kredittformidlere vis-à-vis forbrukere**

Medlemsstatene skal påse at

- a) en kredittformidler i reklame og i dokumentasjon rettet mot forbrukere viser omfanget av sine fullmakter, særlig om kredittformidleren arbeider utelukkende med en eller flere kredittyttere eller som uavhengig megler,
- b) de gebyrer som eventuelt skal betales av forbrukeren til kredittformidleren for dennes tjenester, blir opplyst til forbrukeren, og avtalt mellom forbrukeren og kredittformidleren på papir eller annet varig medium før kredittavtalen inngås,
- c) de gebyrer som eventuelt skal betales av forbrukeren til kredittformidleren for dennes tjenester, blir videreformidlet til kredittyster av kredittformidleren for beregning av den effektive årlige renten.

*Kapittel VII***Gjennomføringstiltak***Artikkel 22***Harmonisering og dette direktivs ufravikelighet**

1. I den utstrekning dette direktiv inneholder harmoniserte bestemmelser kan medlemsstatene ikke i nasjonal lovgivning beholde eller innføre bestemmelser som avviker fra de som er fastsatt i dette direktiv.
2. Medlemsstatene skal sikre at forbrukere ikke kan gi avkall på de rettigheter de er gitt ved bestemmelser i nasjonal lovgivning som innføres for å gjennomføre eller som svarer til bestemmelser i dette direktiv.
3. Medlemsstatene skal videre påse at de bestemmelser de vedtar ved gjennomføringen av dette direktiv, ikke kan omgås som en følge av hvor-

dan avtalene er formulert, særlig ved å integre kredittutnyttelse eller kredittavtaler som faller inn under virkeområdet til dette direktiv i kredittavtaler hvis egenskap eller formål ville gjøre det mulig å unngå anvendelsen av dette direktiv.

4. Medlemsstatene skal treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at forbrukere ikke fratras det vern de er gitt ved dette direktiv når en tredjestats lovgivning velges som den lovgivning som får anvendelse på kredittavtalen, dersom kredittavtalen har nær tilknytning til én eller flere medlemsstaters territorium.

*Artikkel 23***Sanksjoner**

Medlemsstatene skal fastsette regler for sanksjoner ved overtredelse av de nasjonale bestemmelsene som vedtas i henhold til dette direktiv, og treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at de blir gjennomført. Sanksjonene må være virkningsfulle, stå i forhold til overtredelsen og virke avskrekkende.

*Artikkel 24***Utenrettslig tvisteløsning**

1. Medlemsstatene skal sikre at fyllestgjørende og virkningsfulle framgangsmåter for utenrettslig tvisteløsning for løsning av forbrukertvister vedrørende kredittavtaler blir innført, eventuelt ved bruk av eksisterende organer.
2. Medlemsstatene skal oppfordre disse organene til å samarbeide for også å løse tvister vedrørende kredittavtaler over landegrensene.

*Artikkel 25***Komitéframgangsmåte**

1. Kommisjonen skal bistås av en komité.
2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5a nr. 1–4 og artikkel 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

*Artikkel 26***Opplysninger som skal oversendes til Kommisjonen**

Når en medlemsstat benytter seg av noen av lovgivningsmessige valgene omhandlet i artikkel 2 nr. 5 og artikkel 2 nr. 6, artikkel 4 nr. 1, artikkel 4 nr. 2 bokstav c), artikkel 6 nr. 2, artikkel 10 nr. 1, artikkel 10 nr. 2 bokstav g), artikkel 14 nr. 2 og artikkel 16 nr. 4, skal medlemsstaten underrette Kommisjonen

om dette, samt om eventuelle senere endringer. Kommisjonen skal offentliggjøre disse opplysningene på et nettsted eller på en annen lett tilgjengelig måte. Medlemsstatene bør treffe egnede tiltak for å spre disse opplysningene til nasjonale kredittyttere og forbrukere.

Artikkel 27

Innarbeiding i nasjonal lovgivning

1. Medlemsstatene skal innen 12. mai 2010 vedta og kunngjøre de bestemmelser som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv. De skal umiddelbart underrette Kommisjonen om dette.

Medlemsstatene skal anvende disse bestemmelsene fra 12. mai 2010.

Disse bestemmelsene skal, når de vedtas av medlemsstatene, inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

2. Kommisjonen skal hvert femte år and første gang 12. mai 2013 foreta en gjennomgang av de terskler som er fastsatt i dette direktiv og dets vedlegg samt de prosentverdier som benyttes ved beregning av kompensasjon som skal betales i tilfelle av førtidig tilbakebetaling, vurdere disse i lys av den økonomiske utviklingen i Fellesskapet og situasjonen i vedkommende marked. Kommisjonen skal også kontrollere virkningen på det indre marked og for forbrukere av at det foreligger lovgivningsmessige valg som omhandlet i artikkel 2 nr. 5 og artikkel 2 nr. 6, artikkel 4 nr. 1, artikkel 4 nr. 2 bokstav c), artikkel 6 nr. 2, artikkel 10 nr. 1, artikkel 10 nr. 2 bokstav g), artikkel 14 nr. 2 og artikkel 16 nr. 4. Resultatene av dette skal gjøres kjent for Europaparlamentet og Rådet, eventuelt fulgt av et forslag om å endre terskler og prosentverdier samt de forannevnte lovgivningsmessige valgene tilsvarende.

Artikkel 28

Omregning av beløp i euro til nasjonal valuta

1. For dette direktivs formål skal de medlemsstater som regner om beløpene uttrykt i euro til sin nasjonale valuta, i utgangspunktet benytte den vekslingskursen som gjelder på tidspunktet for vedtakelse av dette direktiv til omregningen.
2. Medlemsstatene kan runde av de beløp som fremkommer etter omregningen, forutsatt at slik avrunding ikke overstiger 10 euro.

Kapittel VIII

Overgangs- og sluttbestemmelser

Artikkel 29

Oppheving

Direktiv 87/102/EØF oppheves med virkning fra 12. mai 2010.

Artikkel 30

Overgangsbestemmelser

1. Dette direktiv får ikke anvendelse på kredittavtaler som foreligger på det tidspunkt da de nasjonale gjennomføringstiltakene trer i kraft.
2. Medlemsstatene skal imidlertid sikre at artikkel 11, 12, 13 og 17, artikkel 18 nr. 1 annet punktum samt artikkel 18 nr. 2 også får anvendelse på åpne kredittavtaler som foreligger på det tidspunkt da de nasjonale gjennomføringstiltakene trer i kraft.

Artikkel 31

Ikrafttredelse

Dette direktiv trer i kraft den 20. dag etter at det er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Artikkel 32

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Strasbourg, 23. april 2008.

For Europaparlamentet

H.-G. PÖTTERING

President

For Rådet

J. LENARČIČ

Formann

Vedlegg I

- I. Basisligning som uttrykker samsvar mellom kredittutnyttelse på den ene side og tilbakebetalinger og omkostninger på den annen. Basisligningen, som fastsetter den effektive årlige renten (EÅR), sammenstiller på årsbasis den samlede nåverdien av kredittutnyttelsene på den ene siden og den samlede nåverdien av tilbakebetalinger og betalinger av omkostninger på den annen, dvs.:

$$\left(\sum_{k=1}^m C_k (1+X)^{-k}\right) = \left(\sum_{l=1}^m D_l (1+X)^{-l}\right)$$
 der
 - X er effektiv årlig rente (EÅR),—
 - m er det tall som tilsvarer den siste kredittutnyttelsen,

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 16/2009 av 5. februar 2009 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2008/48/EF om forbrukerkredittavtaler m.v.

- k er det tall som tilsvarer en kredittutnyttelse, slik at $1 < k < m$,
- C_k er beløpet for kredittutnyttelse k ,
- t_k er tidsintervallet, uttrykt i år eller brøkdeler av et år, mellom tidspunktet for første kredittutnyttelse og tidspunktene for hver av de senere kredittutnyttelsene, slik at $t_1 = 0$,
- m er det tall som tilsvarer siste tilbakebetaling eller betaling av omkostninger,
- l er det tall som tilsvarer en tilbakebetaling eller en betaling av omkostninger,
- D_1 er beløpet for en tilbakebetaling eller en betaling av omkostninger,
- s_1 er tidsintervallet, uttrykt i år eller brøkdeler av et år, mellom tidspunktet for første kredittutnyttelse og tidspunktene for hver senere tilbakebetaling eller betaling av omkostninger.

Merknader:

- a) Beløpene som betales av den begge parter på forskjellige tidspunkter, skal ikke nødvendigvis være like store, og skal heller ikke nødvendigvis betales med like store tidsintervaller.
 - b) Begynnelsestidspunktet er tidspunktet for den første kredittutnyttelsen.
 - c) Tidsintervallene mellom tidspunktene i beregningen skal uttrykkes i år eller brøkdeler av år. Et år forutsettes å ha 365 dager (eller 366 dager for skuddår), 52 uker eller 12 like lange måneder. En slik måned forutsettes å ha 30,41666 dager (dvs. $365/12$) uansett om det dreier seg om et skuddår eller ikke.
 - d) Resultatet av beregningen skal uttrykkes med en nøyaktighet på minst én desimal. Dersom tallet til den etterfølgende desimalen er høyere enn eller lik 5, skal tallet til desimalen forhøyes med 1.
 - e) Ligningen kan skrives om ved hjelp av en enkelt sum og begrepet strømmer (A -sub k), som vil være positive eller negative, med andre ord, enten betalt eller mottatt i løpet av tidsrommene 1 til k , uttrykt i år, dvs.:

$$S = (\sum_{k=1}^n A_k (1+X)^{-t_k}),$$
 S er her den nåværende saldoen av strømmene. Dersom målet er å opprettholde strømmenes likeverdighet, vil verdien være lik null.
- II. Ytterligere forutsetninger for beregning av den årlige effektive renten:
- a) Dersom en kredittavtale gir forbrukeren frihet til utnyttelse av kreditten, skal det samlede kredittbeløpet anses for å være utnyttet umiddelbart og fullt ut.
 - b) Dersom en kredittavtale har ulike måter å utnytte kreditten på med ulike omkostninger eller lånerenter, skal det samlede kredittbeløpet anses for å være utnyttet til høyeste omkostning og lånerente som er anvendt på den mest vanlige kredittutnyttelsesordningen for denne typen kredittavtale.
 - c) Dersom en kredittavtale gir forbrukeren rett til å utnytte kreditten generelt, men blant flere ulike måter å utnytte kreditten på, pålegger en begrensning med hensyn til beløp og tidsrom, skal kredittbeløpet anses for å være utnyttet på den tidligste datoen som er fastsatt i avtalen og i samsvar med disse grensene for kredittutnyttelse.
 - d) Dersom det ikke foreligger noen fast plan for tilbakebetaling, skal det forutsettes
 - i. at kreditten er gitt for et tidsrom på ett år, og
 - ii. at kreditten vil bli tilbakebetalt i 12 like avdrag og med månedlige intervaller.
 - e) Dersom det foreligger en fast plan for tilbakebetaling, men beløpet på slike tilbakebetalinger er fleksibelt, skal beløpet for hver tilbakebetaling anses for å være det laveste som avtalen gir adgang til.
 - f) Med mindre noe annet er angitt og der det i avtalen er fastsatt flere datoer for tilbakebetaling, skal kreditten stilles til rådighet og tilbakebetalingene skje på det tidligste av de tidspunkter som er fastsatt i avtalen.
 - g) Dersom det relevante taket for kreditten ennå ikke er avtalt, skal dette taket forutsettes å være 1500 euro.
 - h) Når det gjelder en kassakredittordning skal det samlede kredittbeløpet anses for å være utnyttet fullt ut og for hele kredittavtalens varighet. Dersom kredittavtalens varighet ikke er kjent, skal den effektive årlige renten beregnes ut fra forutsetningen om at kredittens varighet er tre måneder.
 - i) Dersom ulike rentesatser og omkostninger blir tilbudt i en begrenset periode eller for et begrenset beløp, skal renten og omkostningene anses for være den høyeste satsen for hele kredittavtalens varighet.
 - j) For avtaler om forbrukerkreditt der det er avtalt en fast lånerente i forhold til det opprinnelige tidsrommet, ved hvis slutt en ny lånerente blir fastsatt og deretter jevnlig justert i overensstemmelse med en avtalt indikator, skal beregningen av den effektive årlige renten være basert på forutsetningen om at ved slutten av tidsrommet for den faste lånerenten er lånerenten den samme som på

tidspunktet for beregning av den effektive årlige renten, basert på verdien av den avtalte indikatoren på dette tidspunktet.

Vedlegg II

Standardiserte europeiske opplysninger OM forbrukerkreditt

1. Identiteten til og kontaktopplysninger for kredittøyer/kredittformidler

Kredittøyer	[Identitet]
Adresse	[Geografisk adresse som skal benyttes av forbrukeren]
Telefonnummer(*)	
E-postadresse(*)	
Telefaksnummer(*)	
Nettadresse(*)	
Hvis relevant:	
Kredittformidler	[Identitet]
Adresse	[Geografisk adresse som skal benyttes av forbrukeren]
Telefonnummer(*)	
E-postadresse(*)	
Telefaksnummer(*)	
Nettadresse(*)	

(*) Disse opplysningene er frivillige for kredittøyer.

Der det er angitt «Hvis relevant:», må kredittøyer fylle ut dette punktet dersom opplysningene er relevante for kredittproduktet eller slette de respektive opplysningene eller hele raden dersom opplysningene ikke er relevante for vedkommende type kreditt. Forklaringene i hakeparenteser gir forklaringer for kredittøyer og må byttes ut med tilsvarende opplysninger.

2. Beskrivelse av kredittproduktets viktigste egenskaper

Type kreditt	
Samlet kredittbeløp	
<i>Dette betyr taket eller de samlede summene som blir gjort tilgjengelig i henhold til kredittavtalen.</i>	
Vilkår for utnyttelse av kreditten	
<i>Dette betyr hvordan og når pengene vil kunne benyttes.</i>	
Kredittavtalens varighet	
Avdrag og eventuelt i hvilken rekkefølge avdragene vil bli fordelt	Forbrukeren vil måtte betale følgende: [Beløp, antall og hyppighet for betalinger som forbrukeren skal foreta] Renter og/eller omkostninger skal betales på følgende måte:
Det samlede beløpet som skal betales	[Summen av samlet kredittbeløp og samlet kredittkostnad]
<i>Dette betyr beløpet for lånt kapital pluss renter og eventuelle kostnader knyttet til kreditten.</i>	

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 16/2009 av 5. februar 2009 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2008/48/EF om forbrukerkredittavtaler m.v.

Hvis relevant:

Kreditten er gitt i form av betalingsutsettelse for en vare eller en tjeneste, eller er knyttet til levering av bestemte varer eller til ytelse av en tjeneste

Navn på vare/tjeneste

Kontantpris

Hvis relevant:

Nødvendig sikkerhetsstillelse

[Type sikkerhetsstillelse]

Dette er en beskrivelse av den sikkerheten som må stilles i tilknytning til kredittavtalen.

Hvis relevant:

Tilbakebetalinger fører ikke til noen umiddelbar nedbetaling av kapitalen.

3. Kredittens kostnader

Lånerenten eller eventuelt ulike lånerenter som får anvendelse på kredittavtalen

[%
– faste eller
– variable (med den indeks eller referanserente som er relevant for den opprinnelige lånerenten)
– tidsrom]

Effektiv årlig rente (EÅR)

Dette er de samlede kostnadene uttrykt som en årlig prosentandel av det samlede kredittbeløpet.

Den effektive årlige renten er tatt med her for å gjøre det enklere å sammenligne ulike tilbud.

[% Et representativt eksempel som nevner alle forutsetninger som benyttes for beregning av den renten som er oppgitt]

Er det obligatorisk, for å oppnå kreditten eller for å oppnå denne på de vilkår og betingelser som blir markedsført, å

– tegne en forsikringspolise som sikrer kreditten, eller

Ja/nei [Hvis ja, angi hva slags forsikring]

– inngå en annen kontrakt om tilleggstjenester?

Ja/nei [Hvis ja, angi hva slags tilleggstjeneste]

Dersom kostnadene ved disse tjenestene ikke er kjent av kredittyter, skal de ikke inkluderes i den effektive årlige renten.

Tilknyttede kostnader

Hvis relevant:

Det er påkrevd å opprettholde en eller flere konti for registrering av både betalingstransaksjoner og kredittutnyttelser

Hvis relevant:

Kostnadene ved å bruke et bestemt betalingsmiddel (f.eks. et kredittkort).

Hvis relevant:

Andre kostnader som følger av kredittavtalen

Hvis relevant:

Under hvilke betingelser de forannevnte kostnadene knyttet til kredittavtalen kan endres

Hvis relevant:

Plikt til å betale gebyrer til notarius publicus

Kostnader i tilfelle av for sene betalinger

Manglende betalinger kan få alvorlige følger (f.eks. tvangssalg) og gjøre det vanskeligere å oppnå kreditt.

Du vil bli pålagt å betale [..... (relevant rentesats og ordninger for justering av denne samt eventuelle omkostninger ved mislighold)] for manglende betalinger.

4. Andre viktige rettslige aspekter

Angrerett

Ja/nei

En rett til å gå fra kredittavtalen innenfor et tidsrom på 14 kalenderdager.

Tilbakebetaling før tiden

Kreditten kan når som helst betales tilbake før tiden, fullt ut eller delvis.

Hvis relevant:

Kredittyter har rett til kompensasjon i tilfelle av førtidig tilbakebetaling

[Fastsettelse av kompensasjonen (beregningsmetode) i samsvar med bestemmelsene som gjennomfører artikkel 16 i direktiv 2008/48/EF]

Informasjonssøk i en database

Kredittyter må underrette forbrukeren umiddelbart og uten omkostninger om resultatet av et informasjonssøk i en database dersom en kredittsøknad blir avvist på grunnlag av et slikt informasjonssøk. Dette får ikke anvendelse dersom det er forbudt å gi slike opplysninger i henhold til Fellesskapets regelverk eller dersom dette er i strid med målsettinger for offentlig orden eller sikkerhet.

Rett til et utkast til kredittavtale

En rett til på anmodning og uten omkostninger å få et eksemplar av utkastet til kredittavtale. Denne bestemmelsen får ikke anvendelse dersom kredittyter på tidspunktet for anmodningen ikke er villig til å gå videre med inngåelse av kredittavtalen med forbrukeren.

Hvis relevant:

I hvilket tidsrom kredittyter er bundet av opplysningene som er gitt før avtalen inngås

Disse opplysningene er gyldige fra til

Hvis relevant:

5. Tilleggsopplysninger ved fjernsalg av finansielle tjenester

a) Vedrørende kredittyster:

Hvis relevant:

Kredittysters representant i den medlemsstatene der forbrukeren er bosatt [Identitet]

Adresse [Geografisk adresse som skal benyttes av forbrukeren]

Telefonnummer(*)
E-postadresse(*)
Telefaksnummer(*)
Nettadresse(*)

Hvis relevant:

Registrering [Handelsregisteret der kredittyster er oppført, samt kredittysterens registreringsnummer eller en tilsvarende identifisering i nevnte register]

Hvis relevant:

Tilsynsmyndighet

b) Vedrørende kredittavtalen:

Hvis relevant:

Utøvelse av angreretten [Praktiske instruksjoner for å utøve angreretten som bl.a. angir tidsrommet for utøvelse av denne retten, hvilken adresse varsel om utøvelse av angreretten skal sendes til og følgene av at denne retten ikke utøves]

Hvis relevant:

Lovgivningen som kredittyster benytter som grunnlag for etablering av forholdet med forbrukeren før kredittkontrakten inngås

Hvis relevant:

Klausuler om hvilken lovgivning og/eller domstol som er relevant for kredittavtalen [Relevant klausul angis her]

Hvis relevant:

Språkordning Opplysninger og kontraktvilkår skal gis på [angi språk]. Med forbrukerens samtykke vil all kommunikasjon skje på [angi et eller flere språk] i løpet av perioden for kredittavtalens varighet.

c) Vedrørende klageadgang:

Hvorvidt det foreligger og er tilgang til en utenrettslig klage- og erstatningsordning [Om det foreligger en utenrettslig klage- og erstatningsordning for forbrukeren som er part i fjernsalgsavtalen, og dersom dette er tilfellet, metodene for å få tilgang til denne]

(*) Disse opplysningene er frivillige for kredittyster.

Vedlegg III

Europeiske opplysninger om forbrukerkreditt vedrørende (1) kassakreditt (2) forbrukerkreditt tilbudt av visse kredittorganisasjoner (artikkel 2 nr. 5 i direktiv 2008/48/EF) (3) restrukturering av gjeld

1. Identiteten til og kontaktopplysninger for kredittyter/kredittformidler

Kredittyter	[Identitet]
Adresse	[Geografisk adresse som skal benyttes av forbrukeren]
Telefonnummer(*)	
E-postadresse(*)	
Telefaksnummer(*)	
Nettadresse(*)	

Hvis relevant:

Kredittformidler	[Identitet]
Adresse	[Geografisk adresse som skal benyttes av forbrukeren]
Telefonnummer(*)	
E-postadresse(*)	
Telefaksnummer(*)	
Nettadresse(*)	

(*) Disse opplysningene er frivillige for kredittyter.

Der det er angitt «Hvis relevant:», må kredittyter fylle ut dette punktet dersom opplysningene er relevante for kredittproduktet eller slette de respektive opplysningene eller hele raden dersom opplysningene ikke er relevante for vedkommende type kreditt.

Forklaringene i hakeparenteser gir forklaringer for kredittyter og må byttes ut med tilsvarende opplysninger.

2. Beskrivelse av kredittproduktets viktigste egenskaper

Type kreditt

Samlet kredittbeløp

Dette betyr taket eller de samlede summene som blir gjort tilgjengelig i henhold til kredittavtalen.

Kredittavtalens varighet

Hvis relevant:

Forbrukeren kan når som helst kan bli anmodet om å tilbakebetale det fulle kredittbeløpet på anfordring.

3. Kredittens kostnader

Lånerenten eller eventuelt ulike lånerenter som får anvendelse på kredittavtalen

[%
– faste eller
– variable (med den indeks eller referanserente som er relevant for den opprinnelige lånerenten)

Hvis relevant:

Den effektive årlige renten (EÅR) (*)

Dette er de samlede kredittkostnadene uttrykt som en årlig prosentandel av det samlede kredittbeløpet. Den effektive årlige renten er tatt med her for å kunne sammenligne ulike tilbud.

[% Et representativt eksempel som nevner alle forutsetninger som benyttes for beregning av den renten som er oppgitt]

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 16/2009 av 5. februar 2009 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2008/48/EF om forbrukerkredittavtaler m.v.

Hvis relevant:

Kostnader Hvis relevant: Under hvilke betingelser disse kostnadene kan endres	[De kostnadene som er relevante fra det tidspunktet kredittavtalen er inngått]
---	--

Kostnader i tilfelle av for sene betalinger	Forbrukeren vil bli pålagt å betale [..... (relevant rentesats og ordninger for justering av denne samt eventuelle omkostninger ved mislighold)] for manglende betalinger.
---	--

(*) Ikke relevant for de europeiske opplysningene om forbrukerkreditt for kassakreditt i de medlemsstatene som på grunnlag av artikkel 6 nr. 2 i direktiv 2008/48/EF bestemmer at den effektive årlige renten ikke trenger angis for kassakreditt.

4. Andre viktige rettslige aspekter

Oppsigelse av kredittavtalen	[Betingelser og fremgangsmåte for å bringe kredittavtalen til opphør]
------------------------------	---

Informasjonssøk i en database

Kredittyter må underrette forbrukeren umiddelbart og uten omkostninger om resultatet av et informasjonssøk i en database dersom en kredittsøknad blir avvist på grunnlag av et slikt informasjonssøk. Dette får ikke anvendelse dersom det er forbudt å gi slike opplysninger i henhold til Fellesskapets regelverk eller dersom dette er i strid med målsettinger for offentlig orden eller sikkerhet.

Hvis relevant:

I hvilket tidsrom kredittyter er bundet av opplysningene som er gitt før avtalen inngås	Disse opplysningene er gyldige fra til
---	---

Hvis relevant:

5. Tilleggsopplysninger som skal gis der opplysninger som skal gis før kontrakten inngås, blir gitt av visse kredittorganisasjoner (artikkel 2 nr. 5 i direktiv 2008/48/EF) eller er knyttet til en forbrukerkreditt for restrukturering av gjeld

Avdrag og eventuelt i hvilken rekkefølge avdragene vil bli fordelt	Forbrukeren vil måtte betale følgende: [Et representativt eksempel på en avdragstabell som omfatter beløp, antall og hyppighet for betalinger som forbrukeren skal foreta]
--	---

Det samlede beløpet som skal betales

Tilbakebetaling før tiden

Kreditten kan når som helst betales tilbake før tiden, fullt ut eller delvis.

Hvis relevant:

Kredittyter har rett til kompensasjon i tilfelle av førtidig tilbakebetaling	[Fastsettelse av kompensasjonen (beregningsmetode) i samsvar med bestemmelsene som gjennomfører artikkel 16 i direktiv 2008/48/EF]
--	--

Hvis relevant:

6. Tilleggsopplysninger som skal gis ved fjernsalg av finansielle tjenester

a) Vedrørende kredittyster:

Hvis relevant:

Kredittytters representant i den medlemsstatene der forbrukeren er bosatt

[Identitet]

Adresse

Telefonnummer(*)

E-postadresse(*)

Telefaksnummer(*)

Nettadresse(*)

[Geografisk adresse som skal benyttes av forbrukeren]

Hvis relevant:

Registrering

[Handelsregisteret der kredittyster er oppført samt kredittytters registreringsnummer eller en tilsvarende identifisering i nevnte register]

Hvis relevant:

Tilsynsmyndighet

b) Vedrørende kredittavtalen:

Angrerett

Ja/nei

En rett til å gå fra kredittavtalen innenfor et tidsrom på 14 kalenderdager.

[Praktiske instruksjoner for å utøve angreretten som bl.a. angir hvilken adresse varsel om utøvelse av angreretten skal sendes til og følgene av at denne retten ikke utøves]

Hvis relevant:

Utøvelse av angreretten

Hvis relevant:

Lovgivningen som kredittyster benytter som grunnlag for etablering av forholdet med forbrukeren før kredittkontrakten inngås

Hvis relevant:

Klausuler om hvilken lovgivning og/eller domstol som er relevant for kredittavtalen

[Relevant klausul angis her]

Hvis relevant:

Språkordning

Opplysninger og kontraktsvilkår skal gis på [angi språk]. Med forbrukerens samtykke vil all kommunikasjon skje på [angi et eller flere språk] i løpet av perioden for kredittavtalens varighet.

c) Vedrørende klageadgang:

Hvorvidt det foreligger og er tilgang til utenrettslig klage- og erstatningsordning

[Om det foreligger en utenrettslig klage- og erstatningsordning for forbrukeren som er part i fjernsalgsavtalen, og dersom dette er tilfellet, metodene for å få tilgang til denne]

(*) Disse opplysningene er frivillige for kredittyster.

Trykk: A/S O. Fredr. Arnesen, April 2009

241-011